

Universitätsbibliothek Wuppertal

Cassii Dionis Cocceiani Rerum Romanarum

Cassius

Lipsiae, 1849

59

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-5005](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-5005)

καὶ τῷ Γαίῳ ὡς καὶ τελευτήσων, πολὺν δὲ καὶ φόβον ὡς καὶ ζήσων, ἐνεποίει. δέσους οὖν ἐκεῖνος μὴ καὶ ἀληθῶς ἀνασωθῇ, οὔτε ξιφά- 3
 γειν τι αἰτήσαντι αὐτῷ ὡς καὶ βλαβησομένῳ ἔδωκεν, καὶ ἱμάτια
 πολλὰ καὶ παχέα ὡς καὶ θερμοσίας τινὸς δεομένῳ προσεπέβαλεν,
 καὶ οὕτως ἀπέπνιξεν αὐτόν, συναραμένον πῃ αὐτῷ καὶ τοῦ Μά-
 κρωνος· ἅτε γὰρ κακῶς ἤδη τοῦ Τιβερίου νοσοῦντος τὸν νεανίσκον 4
 ἐθεράπευε, καὶ μάλιστα ὅτι ἐς ἔρωτα αὐτὸν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς
 Ἐννίας Θρασύλλης προϋπῆκτο. ὅπερ καὶ ὁ Τιβέριος ἐποπτεύσας
 ποτὲ “εὖ γε” ἔφη “τὸν δυνόμενον ἐγκαταλιπὼν πρὸς τὸν ἀνατέλ-
 λοντα ἐπείγῃ.”

Τιβέριος μὲν δὴ πλείστας μὲν ἀρετὰς πλείστας δὲ καὶ κακίας 5
 ἔχων, καὶ ἐκατέραις αὐταῖς ὡς καὶ μόναις κεχορημένος, οὕτω δὴ
 μετήλλαξε τῇ ἔκτῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ Μαρτίου ἡμέρᾳ. ἐβίω δὲ ἐπτά
 καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ μῆνας τέσσαρας καὶ ἡμέρας ἐννέα, ἀφ’ ὧν
 ἔτη μὲν δύο καὶ εἴκοσι μῆνας δὲ ἐπτά καὶ ἡμέρας ἐπτά ζευονόρη-
 σεν. καὶ δημοσίως τε ταφῆς ἔτυχε καὶ ἐπὶ κρήνῃ ὑπὸ τοῦ Γαίῳ.

περὶ μὲν οὖν τοῦ Τιβερίου ταῦτα παραδέδοται, διεδέξατο δὲ ΝΘ
 αὐτὸν ὁ Γάιος ὁ τοῦ Γερμανικοῦ καὶ τῆς Ἀγριππίνης παῖς, ὃν καὶ
 Γερμανικὸν καὶ Καλιγύλαν, ὥσπερ εἶπον, ἐπωνόμαζον. ἐκεῖνος μὲν
 γὰρ καὶ τῷ Τιβερίῳ τῷ ἐγγόνῳ τὴν αὐταρχίαν κατέλιπε· ὁ δὲ δὴ 2
 Γάιος τὰς διαθήκας αὐτοῦ ἐς τὸ συνέδριον διὰ τοῦ Μάκρωνος
 ἐσπέμψας ἀκύρους ἐπὶ τε τῶν ἐπάτων καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων τῶν
 προπαρεσκευασμένων οἱ, ὡς καὶ παραφρονήσαντος, ἐποίησεν, ὅτι
 παιδίῳ, ᾧ μηδὲ ἐσελθεῖν ἐς τὸ βουλευτήριον ἔξιπν, ἄρχειν σφῶς
 ἐπέτρεψεν. τότε τε οὖν παραχρῆμα οὕτως αὐτὸν τῆς ἀρχῆς πα- 3
 ρέλυσε, καὶ μετὰ τοῦτο ποιησάμενος ἀπέκτεινεν. καίπερ ὁ Τιβέριος
 πολλὰ τὰ αὐτὰ γράψας, ὡς καὶ ἰσχύον τινα παρὰ τοῦτο ἔξορτα,
 κατέλιπε, καὶ πάντα τότε ἐκεῖνα ὑπὸ τοῦ Μάκρωνος ἐν τῇ γερονσίᾳ
 ἀνεγνώσθη. ἀλλ’ οὐδὲν γὰρ οὔτε πρὸς τὴν ἀγνωμοσύνην οὔτε πρὸς
 τὴν δύναμιν τῶν διαδεχομένων τινὰ ἐπίσκηψίς τις ἰσχύει. ταῦτό 4
 οὖν ὁ Τιβέριος ἔπαθεν ὅπερ τὴν μητέρα ἐπεποιήκει, πλὴν καθ’ ὅσον
 αὐτὸς μὲν οὐδὲν οὐδενὶ ἐκ τῶν ἐκείνης διαθηκῶν ἀπήλλαξε, τὰ δ’
 ὑπ’ αὐτοῦ καταλειφθέντα πᾶσι πλὴν τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ ἀπέδωκε.
 ἀφ’ οὗπερ κατὰ δὴλον οὐχ ἥμισυ ἐγένετο ὅτι διὰ τὸ παιδίον πᾶν
 τὸ κατὰ τὰς διαθήκας αἰτίμα συνεσκευάσθη. ἔξιπν μὲν γὰρ αὐτῷ 5
 μὴ ἐκφῆναί σφας (οὐ γὰρ πού τὰ γεγραμμένα ἠγνόησεν). ἐπεὶ δὲ
 πολλοὶ τε αὐτὰ ἤδεσαν, καὶ ἐμελλεν ἐκ μὲν τοῦ αὐτοῦ ἐκ δὲ τοῦ ἡ
 βουλή τὴν αἰτίαν, ὡς γε καὶ ἔδοκει, λήψεσθαι, ἀνατρέψαι μᾶλλον

3 3 προσέβαλε*
 Ἀγνόςτος*

4 ποι*

1 1 ταῦτα

5 3 αὐτὸς] ὁ

- 2 αὐτὰς δὲ ἐκείνης ἢ συγκροῦναι ἠθέλησεν. πρὸς δὲ τούτοις τὰ καταλειφθέντα ὑπ' αὐτοῦ πάντα, ὥς καὶ παρ' ἑαυτοῦ δῆ, τοῖς τε ἄλλοις ἀποδοὺς μεγαλοπυχίας τινὰ δόξαν παρὰ τοῖς πολλοῖς ἐκτήσατο. τοὺς τε οὖν δορυφόρους εὐθὺς γυμνασίαν ποιουμένους θεασάμενος μετὰ τῆς γερονσίας, τὰς τε καταλειφθείσας σφίσι κατὰ πεντήκοντα καὶ διακοσίας δραχμὰς διένειμε καὶ ἑτέρας τοσαύτας
- 2 προσεπέδωκεν· καὶ τῷ δήμῳ τὰς τε πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν καὶ χιλίας μυριάδας (τοσαῦται γὰρ αὐτῷ κατελείφθησαν) καὶ προσέτι τὰς ἐξήκοντα κατ' ἄνδρα δραχμὰς, ὥς ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ ἐς τοὺς ἐφήβους ἔσγραψῇ οὐκ εἰλήφεισαν, μετὰ τόκον πεντεκαίδεκα ἄλλων
- 3 δραχμῶν ἀπέδωκεν. τοῖς τε γὰρ ἀστικοῖς καὶ τοῖς νηκτοφύλαξι, τοῖς τε ἔξω τῆς Ἰταλίας ἐκ τοῦ καταλόγου οὖσιν, εἴ τί τι ἄλλο στρατεύμα πολιτικὸν ἐν τοῖς μικροτέροις τεύχεσιν ἦν, τὰ καταλειφθέντα διέλυσε, τοῦτ' ἔστι τοῖς μὲν ἀστικοῖς ἀνὰ πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν δραχμὰς, τοῖς δ' ἄλλοις ἅπασιν πέντε καὶ ἑβδομήκοντα.
- 4 τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ περὶ τὰς τῆς Αἰτίας διαθήκας ἐπράξεν· καὶ γὰρ ἐκεῖνα πάντα ἀπῆλλαξεν. καὶ εἴπερ καὶ τὰ λοιπὰ χρήματα δεόντως ἀναλώκει, μεγαλόνονος τε ἂν καὶ μεγαλοπρεπὴς εἶναι ἐδόξεν. ἔστι μὲν γὰρ ὃ τι φοβηθεῖς καὶ τὸν δῆμον καὶ τοὺς στρατιώτας ταῦτ' ἐποίησε, τὸ δὲ δὴ πλεῖστον ἀπὸ γνώμης· οὐ γὰρ ὅτι τοῖς ἄλλοις ἄλλα καὶ τοῖς ἰδιώταις, οὐχ ὅπως τὰ παρὰ τοῦ Τιβερίου
- 5 ἀλλὰ καὶ τὰ παρὰ τῆς προτέρης δωρηθέντα διέλυσε. νῦν δὲ καὶ ἐς ὀρχηστάς (αὐτίκα γὰρ αὐτοὺς ἐπανήγαγεν) καὶ ἐς ἵππους τοὺς τε μονομάχους καὶ τὰλλα τὰ τοιοιότρόπα ἀπλήστως διαπαρήκας τοὺς τε θησαυροὺς μεγάλους γενομένους διὰ βραχυτάτου ἐξέκένωσε, καὶ ἑαυτὸν προσεξήλεγχεν ὅτι εὐχερεῖα τέ τινι καὶ ἀκρισίᾳ καὶ ἐκεῖνα
- 6 ἐπεποίηκε. πέντε γοῦν μυριάδας μυριάδων καὶ πεντακοσίας καὶ ἑπτακισχιλίας, ὥς δ' ἑτέροι, ὅκτιώ τε καὶ δισχιλίας καὶ πεντακοσίας τεθησαυρισμένας εὐρῶν οὐδὲ ἐς τὸ τρίτον ἔτος μέρος ἀπ' αὐτῶν τι διέσωσεν, ἀλλ' εὐθὺς τῷ ἑτέρῳ παμπόλλων προσεδείθη.
- 3 τῷ δ' αὐτῷ τούτῳ τρόπῳ καὶ ἐς τὰλλα πάντα ὥς εἰπεῖν ἐχρήτο. δημοκρατικώτατος γὰρ εἶναι τὰ πρῶτα δόξας, ὥστε μήτε τῷ δήμῳ ἢ τῇ γε βουλῇ γράψαι τι μήτε τῶν ὀνομάτων τῶν ἀρχικῶν προσ-
- 2 θέσθαι τι, μοναρχικώτατος ἐγένετο, ὥστε πάντα ὅσα ὁ Αὐγούστος ἐν τοσοῦτῳ τῆς ἀρχῆς χρόνῳ μόλις καὶ καθ' ἑκάστον ψηφισθέντα οἱ ἐδέξατο, ὧν ἕνια ὁ Τιβέριος οὐδ' ὅλως προσήκατο, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ λαβεῖν. πλὴν γὰρ τῆς τοῦ πατρὸς ἐπικλήσεως οὐδὲν ἄλλο ἀνεβά-
- 3 λειτο· καὶ ἐκείνην δὲ οὐκ ἐς μακρὰν προσεκητίσατο. μοιχικώτατος

2 1 1 τούτοις om* 2 ἀπ' 4 4 ἔστι γὰρ ὅτι*

3 ἄλλοις] ἄλλοις καὶ τοῖς στρα-

τε ἀνδρῶν γεγενημένος, καὶ γυναῖκα μίαν μὲν ἐκδιδομένην ἀνδρὶ
 ἀρπάσας, ἄλλας δὲ συνοικοῦσας τισὶν ἀποσπάσας, ἔπειτα αὐτὰς
 πλὴν μιᾶς ἐμίσησεν· πάντως δ' ἂν καὶ ἐκείνην ἤχθησεν, εἰ ἐπὶ πλείον
 ἐβεβίωκει. ἔς τε τὴν μητέρα καὶ ἐς τὰς ἀδελφὰς τὴν τε τήθην
 τὴν Ἀντωνίαν πλείστα ὅσα εὐσεβῶς ποιήσας — ταύτην τε γὰρ Ἀν- 4
 γούστῳν τε εὐθὺς καὶ ἰέρειαν τοῦ Ἀγγούστου ἀποδείξας πάντα
 αὐτῇ καθάπαξ, ὅσα ταῖς ἀειπαρθένοις ὑπάρχει, ἔδωκεν, καὶ ταῖς
 ἀδελφαῖς ταῦτά τε τὰ τῶν ἀειπαρθένων καὶ τὸ τὰς ἵπποδρομίας
 οἱ ἐν τῇ αὐτῇ προεδρίᾳ συνθεῖσθαι, τό τε τὰς τε εὐχὰς τὰς κατ'
 ἔτος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων καὶ ὑπὸ τῶν ἱερέων ὑπὲρ τε ἑαυτοῦ καὶ
 ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ποιουμένας καὶ τοὺς ὅρκους τοὺς ἐς τὴν ἀρχὴν
 αὐτοῦ φέροντας καὶ ὑπὲρ ἐκείνων ὁμοίως γίγνεσθαι ἐνεμεν. τὰ τε 5
 ὅσα τὰ τε τῆς μητρὸς καὶ τὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀποθανόντων
 αὐτὸς τε πλεύσας καὶ αὐτὸς ἀτοχειρίᾳ ἀνελόμενος ἐκόμισε καὶ ἐς
 τὸ τοῦ Ἀγγούστου μνημεῖον κατέθετο, τὸ ἱμάτιον τὸ περιπόρρετον
 ἐνδὺς καὶ ῥαβδούχοις τισὶν ὥσπερ ἐν ἐπινικίοις κοσμηθεῖς. τὰ τε 6
 ψηφισθέντα κατ' αὐτῶν πάντα ἀπήλειπε, καὶ τοὺς ἐπιβουλεύσαντάς
 οἱ πάντας ἐκόλασε, τοὺς τε φεύγοντας δι' αὐτοὺς κατήγαγεν.
 ταῦτ' οὖν ποιήσας ἀνοσιώτατος ἀνθρώπων καὶ περὶ τὴν τήθην καὶ
 περὶ τὰς ἀδελφὰς ἐγένετο· ἐκείνην τε γὰρ ἐπιτιμήσασάν τι αὐτῇ
 ἐς ἀνάγκην ἐκουσίῳ θανάτῳ κατέστησε, καὶ τὰς ἀδελφὰς πάσας
 διαφθείρας ἐς νῆσον τὰς δύο κατέκλεισεν· ἡ γὰρ τρίτη προαπέθανεν.
 τὸν τε Τιβερίον αὐτόν, ὃν καὶ ἄππον προσωνόμαζε, τῶν αὐτῶν 7
 τῷ Ἀγγούστῳ τιμῶν παρὰ τῆς βουλῆς τυχεῖν ἄξιώσας, ἔπειτα,
 ἐπειδὴ μὴ παραχορῆμα ἐψηφίσθησαν (οὔτε γὰρ τιμῆσαι αὐτὸν ὑπο-
 μένοντες οὔτ' ἀτιμάσαι θαρσοῦντες, ὥτε μηδέπω τὴν τοῦ νεανίσκου
 γνώμην σαιφῶς εἰδότες, ἐς τὴν παρουσίαν αὐτοῦ πάντα ἀνεβάλλοντο),
 οὐδενὶ ἄλλῳ πλὴν τῇ δημοσίᾳ ταφῇ ἤγηλε, νυκτός τε ἐς τὴν πόλιν τὸ
 σῶμα αὐτοῦ ἐξαγαγὼν καὶ ἅμα τῇ ἔφ' προθέμενος. ἐποιήσατο μὲν γὰρ 8
 καὶ λόγους ἐπ' αὐτῷ, ἀλλ' οὔτοι γε καὶ ἐκείνον οὕτως ἐπαινῶν ὥς τοῦ
 τε Ἀγγούστου καὶ τοῦ Γερμανικοῦ τὸν δῆμον ἀναμνηστικῶν, καὶ ἑαν-
 τὸν αὐτοῖς παρακατατιθέμενος. οὔτω γὰρ καὶ πρὸς πάντα ἐναντίος 4
 ἐπεφύκει ὥστε τὴν μὲν ἀσέλγειαν καὶ τὴν μαιφονίαν αὐτοῦ, ἐφ' ὅσπερ
 καὶ διέβαλλεν αὐτόν, οὐ μόνον ἐξήλωσεν ἀλλὰ καὶ ὑπερέβαλεν, ὃν δὲ
 δὴ ἐπὶ οὐδὲν ἐμιμήσατο. πρῶτός τε ὑβρίσας αὐτὸν καὶ πρῶτος 2
 λοιδορήσας, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους ἐκ τούτου χαριεῖσθαι οἱ νομί-
 σαντας προπετεστέρα παρησία χρήσασθαι, ἔπειτα καὶ ἐνεκωμίαζε
 καὶ ἐσέμνυνεν, ὥστε καὶ κολάσαι τινὰς ἐφ' οἷς εἰρήκεσαν. καὶ

3 καὶ τοὺς ἐπαινοῦντάς πη αὐτὸν ὡς καὶ φίλους, ἐμίσει. τὰ τε τῆς
 ἀσεβείας ἐγκλήματα πάντας πλείστον οὖσιν ἐπ' αὐτοῖς ἀπόλεσεν.
 καὶ τοῖς συνστάσιν ἐπὶ τε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τοὺς τε ἀδελ-
 φούς αὐτοῦ τὴν τε ὀργὴν ἀφείλετο, ὡς ἔλεγε, καὶ τὰ γράμματα αὐτῶν
 καταφλέξας, παμπληθεῖς ἔξ αὐτῶν ἀπέκτεινεν· διέφθειρε μὲν γὰρ
 ὡς ἀληθῶς γράμματά τινα, οὐ μόντοι καὶ κείνα τὰ αὐτόχειρα τὰ
 4 τὸν ἀκριβῆ ἔλεγον ἔχοντα, ἀλλ' ἀντίγραφα αὐτῶν ποιήσας. πρὸς
 δὲ τοῖς τοῖς εἰκόνας τε ἀπαγορεύσας καὶ ἀρχὰς μηδὲν αὐτοῦ ἰστά-
 ναι, καὶ ἐξ ἀγαλμάτων ποιήσιν προεχώρησε, καὶ ψηφισθέν ποτε
 τῇ τύχῃ αὐτοῦ θύεσθαι παρέμενος, ὥστε καὶ ἐξ στήλην αὐτὸ τοῦτ'
 ἐγγραφῆναι, καὶ ναοὺς ἑαυτοῦ καὶ θυσίας ὡς καὶ θεῶ γίγνεσθαι
 5 ἐκέλευσεν. πλήθει τε ἀνθρώπων καὶ ἐρημίᾳ αὐτὸν ἔχαιρεν, αἰτούμενός
 τέ τι καὶ μὴ αἰτούμενος αὐτὸν ὠργίζετο. ὁσῦνταί τε πρὸς πράξεις
 τινὰς ἐφέρετο, καὶ νωθέστατα ἔστιν ἃς αὐτῶν μετεχειρίζετο. τὰ
 τε χρήματα καὶ ἀφειδέστατα ἀνέηλθε καὶ ὀνηρώτατα ἡγορολόγει.
 τοῖς τε θωπεύουσιν αὐτὸν καὶ τοῖς παρορρησιαζομένοις τι καὶ ἤχθετο
 6 ὁμοίως καὶ ἤδετο. καὶ πολλοὺς μὲν μεγάλα ἀδικήσαντας οὐκ ἐκό-
 λασε, πολλοὺς δὲ καὶ μηδὲν ἀδικήσαντας ἀπέσφαξεν. τῶν τε ἐταί-
 ρων τοὺς μὲν ὑπερεκόλακεν τοὺς δὲ ὑπερύβριξεν. ὥστε μηδὲν
 μήθ' ὅ τι εἰπεῖν μήθ' ὅ τι ποιῆσαι χρεὶ πρὸς αὐτὸν εἰδέναι, ἀλλ' ὅσοι
 τι καὶ κατώρθωσαν, ἐκ συντυχίας μᾶλλον ἢ ἐκ γνώμης τυχεῖν αὐτοῦ.
 7 τοιοῦτον μὲν τότε αὐτοκράτορι οἱ Ῥωμαῖοι παρεδόθησαν, ὥστε
 τὰ τοῦ Τιβερίου ἔργα, καίπερ χαλεπώτατα δόξαντα γεγονέναι, το-
 σοῦτο παρὰ τὰ τοῦ Γαίου ὅσον τὰ τοῦ Αὐγούστου παρ' ἐκείνου
 2 παρενεγκεῖν. Τιβέριος μὲν γὰρ αὐτός τε ἤρχε καὶ ὑπερέταίς τοῖς
 ἄλλοις πρὸς γε τὸ αὐτοῦ βούλημα ἐχρῆτο, Γάιος δὲ ἤρχετο μὲν
 καὶ ὑπὸ τῶν ἀρματηλατούντων καὶ ὑπὸ τῶν ὀπλομαχούντων, ἐδού-
 λевε δὲ καὶ τοῖς ὀρχησταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς περὶ τὴν σκηνὴν
 ἔχουσιν· τὸν γοῦν Ἀπελλῆν τὸν εὐδοκίμωτατον τῶν τότε τραγωδῶν
 3 καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ συνόντα οἱ αἰεὶ εἶχεν. καὶ τούτου χωρὶς μὲν
 αὐτὸς χωρὶς δὲ ἐκείνοι, πάνθ' ὅσα ἂν ἀνθρώποι τοιοῦτοι δυνήθεν-
 τες τι τολμήσειαν, ἐπ' ἐξουσίας ἐποιοῦν. καὶ γὰρ τὰλλα τὰ ἐς τὴν
 ἐπιτήδευσιν αὐτῶν φέροντα αὐτός τε πολυτελέστατα ἐπὶ πάσῃ προ-
 φάσει καὶ διετίθει καὶ καθίστατο καὶ τοὺς στρατηγούς τοὺς τε
 ὑπάτους ποιεῖν ἡνάγκαζεν, ὥστε καθ' ἐκάστην ὀλίγον ἡμέραν πάν-
 4 τως τι τοιοῦτον ἄγεσθαι. καὶ αὐτῶν τὰ μὲν πρῶτα θεατῆς καὶ
 ἀκροατῆς ἐγίγνετο, συνεσπούδαζέ τέ τισι καὶ ἀντεσπούδαζεν ὥσπερ

4 3 6 τὰ post αὐτ. om

5 3 ἄς] ἄ

6 2 ἀμαρτόντας?*

5 3 2 ἀν om

4 2 ἀντεσπούδαζεν alii

τις ἐκ τοῦ ὁμίλου ὦν· καὶ ποτε δυσκολίαν τις τοῖς ἀντικαθεστηκόσιν οὐκ ἀπήντησεν ἐπὶ τὴν θέαν. προϊόντος δὲ δὴ τοῦ χρόνου καὶ ἐς ζήλωμα καὶ ἐς ἀγώνισμα πολλῶν προῆλθεν· ἄρματά τε γὰρ ἤλασε καὶ ἐμονομάχησεν ὁρχήσει τε ἐχορήσατο καὶ τραγωδίαν ὑπεκρίνατο. καὶ ταῦτα μὲν πον ἀεὶ ποιεῖ, ἅπαξ δὲ ποτε τοὺς πρώτους τῆς γερονσίας σπουδῇ νυκτὸς ὥς καὶ ἐπ' ἀναγκαῖον τι βούλενμι μεταπειράμενος ὠρχήσατο.

ἐν μὲν οὖν τῷ ἔτει ἐν ᾧ ὁ τε Τιβέριος ἐτελεύτησε καὶ αὐτὸς 6 ἐς τὴν ἡγεμονίαν ἀντικατέστη, πρῶτον μὲν τοὺς βουλευτάς, παρόντων ἐν τῷ συνεδρίῳ καὶ ἱππέων τοῦ τε δήμου τινῶν, πολλὰ ἐκολάκευσε, τὴν τε ἀρχὴν κοινώσιν σφίσι καὶ πάνθ' ὅσα ἂν καὶ ἐκείνοις ἀρέσῃ ποιῆσιν ὑπέσχετο, καὶ νῖος καὶ τρόφιμος αὐτῶν λέγων εἶναι. ἦγε δὲ πέμπτον καὶ εἰκοστὸν ἔτος, ἡμερῶν τεσσάρων καὶ μηνῶν 2 πέντε ἐπιδύων. ἔπειτα τοὺς ἐν τῷ δεσποτηρίῳ ὄντας ἀπέλυσεν, ὦν εἷς ἦν Κύντος Πομπώνιος ἐπὶ ὅλοις ἔτεσιν ἐν τῷ οἰκίῳ μεθ' ὑπατεῖαν κακωθεὶς· τὰ τε ἐγκλήματα τῆς ἀσεβείας, οἷσπερ καὶ τὰ μάλιστα πονουμένους σφῶς ἐώρα, κατέλυσε, καὶ τὰ γράμ- 3 ματα τὰ περὶ αὐτῶν, ὅσα ὁ Τιβέριος κατελείπει, συννήσας, ὥς γε ἐσκήπτετο, κατέκαυσεν, εἰπὼν ὅτι τοῦτ' ἐποίησα ἵνα μηδ' ἂν πάνν ἐθελήσω ποτὲ διὰ τε τὴν μητέρα καὶ διὰ τοὺς ἀδελφοὺς μνησικακῆσαι τι, δυνήθω αὐτὸν τιμωρήσασθαι. ἐπαινούμενός τε 4 ἐπὶ τούτοις, ἐπειδὴ καὶ ἡλιπίετο παντὸς μᾶλλον ἀληθεύσειν ἅτε μηδὲν διπλοῦν ὑπὸ τῆς νεότητος ἢ φρονεῖν ἢ λέγειν δύνασθαι νομιζόμενος, προσεπηύχεσε τὸς ἐλπίδας αὐτῶν τὰ τε χρόνια ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἐορτάζεσθαι κελύσας, καὶ ὀβολὸν παρ' ἐκάστου τῶν τὸ σιτηρέσιον φερόντων, ἀντὶ τῆς δραχμῆς ἣν ἐς εἰκότων ποιήσιν ἐδίδοσαν αὐτῷ, λαβίων. ἐψηφίσθη μὲν οὖν καὶ παραχορήμα αὐτὸν 5 ὑπατεῦσαι, καταλυθέντων τοῦ τε Προχλον καὶ τοῦ Νιγρίνου τῶν τότε ἀρχόντων, καὶ μετὰ τοῦτο κατ' ἔτος ὑπατεύειν· οὐ μὴν καὶ προσεδέξατο αὐτά, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνοι τὸν ἔκμηρον ἐς ὃν ἀπεδεδείχατο διῆρξαν, οὕτω δὴ καὶ αὐτὸς ὑπάτευσεν, τὸν Κλαύδιον τὸν θεῖον προσλαβών· οὗτος γὰρ ἐν τε τοῖς ἱππεῦσι μέχρι τότε ἔξετα- 6 ζόμενος, καὶ πρεσβευτὴς πρὸς τὸν Γάιον μετὰ τὸν τοῦ Τιβερίου θάνατον ὑπὲρ τῆς ἱππάδος πεμφθεὶς, τότε πρῶτον, καίπερ ἔξ καὶ τεσσαράκοντα ἔτη βεβιωκώς, καὶ ὑπάτευσεν ἅμα καὶ ἐβούλευσεν. ὁ δ' οὖν Γάιος ταῦτά τε ἐπικριτικῶς ποιῆσαι ἔδοξε, καὶ τοιαῦτα ἐπι- 7 βὰς τῆς ὑπατείας ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἐδημηγόρησε, τοῦ τε Τιβερίου κατ' ἐκάστον ὦν ἡτιώετο κατατρέχων καὶ περὶ ἑαυτοῦ πολλὰ ἐπαγγελλόμενος, ὥστε τὴν γερονσίαν, φοβηθεῖσαν μὴ μεταβιβάται, δόγμα ποιῆσαι κατ' ἔτος αὐτὰ ἀναγιγνώσκεσθαι.

7 ἐκ δὲ τούτου τὸ ἥρῳον τὸ τοῦ Ἀγροῦστου ὠσίωσε, τὴν ἐπινίκιον στολὴν ἐνδύς· καὶ οἱ τε εὐγενέστατοι παῖδες, ὅσοι γε καὶ ἀμφιθαλεῖς ἦσαν, μετὰ παρθένων ὁμοίων τὸν ὕμνον ᾄσαν, καὶ ἡ βουλὴ σὺν ταῖς γαμεταῖς σφῶν ὃ τε δῆμος εἰστιάθη, θάει τε παντοδαπαὶ
 2 ἐγένοντο. τὰ τε γὰρ τῆς μουσικῆς ἐχόμενα ἐσέχθη, καὶ ἵπποι δύο ἡμέραις ἠγωνίσαντο, τῇ μὲν προτέρᾳ εἰκοσάκις, τῇ δ' ὀστέρα καὶ τετράκις διὰ τὸ τὰ γενέθλια αὐτοῦ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶναι· ἦν
 3 γὰρ ἡ τελευταία τοῦ Ἀγροῦστου. καὶ τοῦτο μὲν καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν, ὥς που καὶ ἔδοξεν αὐτῷ, ἐποίησεν· πρότερον γὰρ οὐ πλείων τῶν δώδεκα ἄθλων ἐτίθετο, τότε δὲ καὶ ἄρκτους τετρακοσίας μεθ'
 4 ἐτέρων Λιβυκῶν θηρίων ἴσων ἀπέκτεινεν. καὶ οἱ τε εὐγενεῖς παῖδες τὴν Τροίαν ἵππευσαν, καὶ τὸ ἄρμα τὸ πομπικὸν ἐφ' οὗ ἤχθη ἔξ ἵπποι εἰλκυσαν· ὃ μὴ πρόποτε ἐγεγόνει. οὐ μέντοι καὶ αὐτὸς τοῖς ἡνίοχοις ἀπεσήμηνεν, ἀλλ' ἐκ προέδρου μετὰ τε τῶν ἀδελφῶν
 5 καὶ μετὰ τῶν συνιερόων τῶν ἀγροστείων συνεθεάσατο. ὅπως τε μηδεμίᾳ τινὶ τοῦ μὴ συμφοιτᾶν ἐς τὰ θεάτρα πρόφασις εἴη (καὶ γὰρ ἡσυχאלε δεινῶς εἰ τις αὐτῶν ἀπελείπετο ἢ καὶ μεσοῦσης τῆς θείας ἔξανίστατο), τὰς τε δίκας ἀπάσας ἀνεβάλετο καὶ τὰ πένθη πάντα ἐπέσχεν, ὥστε καὶ ταῖς γυναῖσι ταῖς τῶν ἀνδρῶν ἑσπερημέραις γαμεῖσθαι καὶ πρὸ τοῦ καθήκοντος χρόνον, ἂν γε μὴ ἐν γαστρὶ
 6 ἔχωσιν, ἔξῃναι. καὶ ἵνα μετὰ ὁρατόνης βυδίζοιεν καὶ μὴ πράγματα ἔχοιεν ἀσπαζόμενοι τινες αὐτῶν (πρότερον γὰρ καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς τὸν αὐτοκρατορα οἱ συντηγχνόντες οἱ προσηγόρευον), ἀπέπε μὴ
 7 δένα ἔτι τοῦτο ποιεῖν. καὶ ἔξῃν καὶ ἀνυποδίτοις τοῖς βουλομένοις θεάσασθαι, νομιζόμενον μὲν που ἀπὸ τοῦ ἀνὴρ ἀρχαίου καὶ δικάζειν τινὰς ἐν τῷ θέρει οὕτως, καὶ πολλάκις καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀγροῦστου ἐν ταῖς θερμαῖς παρηγύρεσι γενόμενον, ἐκλειφθὲν δὲ ὑπὸ τοῦ Τιβερίου.
 8 τὰ τε προσεφεγάλαια τοῖς βουλευταῖς, ὅπως μὴ ἐπὶ γυμνῶν τῶν στανίδων καθίζωνται, πρῶτον τότε ἐπετέθη· καὶ πλείους σφίσι τὸν Θεαταλὸν τρόπον ἐς τὰ θεάτρα φορεῖν, ἵνα μὴ τῇ ἡλιάσει ταλαιπωρῶνται, ἐπεγράφη. καὶ εἰ γέ ποτε ἐς ὑπερβολὴν ἐπέσβε, τῷ διριβιτωρίῳ ἀντὶ τοῦ θεάτρον ἱκνωμένῳ ἐχρῶντο.
 9 ταῦθ' οὕτως ἐν τῇ ὑπατείᾳ ἐπράξε, δύο τε μηνσὶ καὶ ἡμέραις δώδεκα αὐτὴν σχῶν· τὸν γὰρ λοιπὸν τῆς ἑξαμήνου χρόνον τοῖς
 8 προαποδεδειγμένοις ἐς αὐτὴν ἀπέδωκεν. μετὰ δὲ τοῦτο νοσήσας αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπέθανε, τὸν δὲ δὴ Τιβερίον, καίπερ ἔς τε τοὺς ἐφ' ἡβους ἐγγραφέντα καὶ τῆς νεότητος προκριθέντα καὶ τέλος ἐσποιηθέντα, ἀνεχρήσατο, ἐγκλημα αὐτῷ ἐπαγαγὼν ὥς καὶ τελευτήσῃ

αὐτὸν καὶ εὐξαμένῳ καὶ προσδοκῆσαντι· ἀφ' οὗ καὶ ἄλλους γε
 συχνοὺς ἐφόρευεν. ὁ γὰρ Ἀντιόχῳ τε τῷ Ἀντιόχῳ τὴν Κομμα-²
 γην, ἣν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔσχε, καὶ προσέτι καὶ τὰ παραθαλάσσια
 τῆς Κιλικίας δούς, καὶ Ἀγρίππῳ τὸν τοῦ Ἡρώδου ἑγγονον λύσας
 τε (ὑπὸ γὰρ τοῦ Τιβερίου ἐδέδετο) καὶ τῇ τοῦ πάππου ἀρχῇ προσ-
 τάξας, τὸν ἀδελφὸν ἢ καὶ τὸν υἱὸν οὐχ ὅτι τῶν πατρῴων ἀπεστέ-
 ρησεν, ἀλλὰ καὶ κατέσφαξεν. καὶ οὐδ' ἐπέστειλέ τι περὶ αὐτοῦ τῇ
 βουλῇ· ὅπερ πον καὶ ἐπ' ἄλλων μετὰ τοῦτο πολλῶν ἐποίησεν.
 ἐκεῖνος μὲν οὖν ὥς καὶ τῇ ἀρρώστίᾳ αὐτοῦ ἐφεδρεύσας ἀπώλετο·³
 Πούπλιος δὲ Ἀφράνιος Ποτίτος δημότης τε ὢν καὶ ὑπὸ μωσῆς
 κολακείας οὐ μόνον ἐθελοντῆς ἀλλὰ καὶ ἔνορκος, ἃν γε ὁ Γάιος
 σωθῇ, τελευτήσῃν ὑποσχόμενος, Ἀτάνιός τε τις Σεκοῦνδος ἱππεὺς
 τε ὢν καὶ μονομαχῆσιν ἐπαγγελιάμενος, ἀντὶ τῶν χρημάτων ἃ
 ἤλπιζον παρ' αὐτοῦ ὥς καὶ ἀντήνχοι οἱ ἀποθανεῖν ἐθελήσαντες
 λήψεσθαι, ἀποδοῦναι τὴν ὑπόσχεσιν ἠναγκάσθησαν, ἵνα μὴ ἐπιου-
 κήσωσιν. καὶ τοῦτοις μὲν αὕτη αἰτία τοῦ θανάτου ἐγένετο· ὁ δὲ⁴
 δὴ πενθερὸς αὐτοῦ Μάρκος Σιλανὸς οὐδ' ὑποσχόμενός τι οὔτε κα-
 τομόσας, ὅμως ἐπειδὴ βαρὺς αὐτῷ ὑπὸ τε τῆς ἀρετῆς καὶ ὑπὸ τῆς
 συγγενείας ἦν καὶ διὰ τοῦτο περιωβρίζετο, ξαντὸν κατεχρήσατο.
 ὁ μὲν γὰρ Τιβερίος οὕτως αὐτὸν ἐτίμησεν ὥστε μηδὲ ἐκκλητὸν⁵
 ποτε ἀπ' αὐτοῦ δικάσαι ἐθελῆσαι, ἀλλ' ἐκείνῳ πάντα αὐθις τὰ
 τοιαῦτα ἐγχειρίσαι· ὁ δὲ δὴ Γάιος τὰ τε ἄλλα ἰσχυρῶς προεπηλά-
 κιζε, καίτοι οὕτω κακῶς περὶ αὐτοῦ φρονῶν ὥστε καὶ χρυσοῦν αὐ-
 τὸν πρόβατον ὀνομάζειν, καὶ ὅπως μηκέτι πρῶτος ἐπισηφίζεται,⁶
 ἐν ᾧ πον καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὸ ἄξιωμα ὑφ' ἀπάντων
 τῶν ἐπ' αὐτῷ ἐτιμῶτο, κατέλυσε τὸ πρῶτόν τινα τῶν ἐπατευνκῶτων
 ἢ δεύτερον, πρὸς τὸ τοῖς τὴν γνώμην ἐπάγονσι δοκοῦν, ψηφίζεσθαι,
 καὶ κατεστήσατο ἐκ τοῦ ἴσου τοῖς ἄλλοις καὶ ἐκείνους ἐν τῇ τάξει
 τῆς ἀρχῆς ἣν ἤρξαν ἀποφαίνεσθαι. τὴν τε θυγατέρα αὐτοῦ ἐκ-⁷
 βαλὼν ἐγῆμε Κορνηλίαν Ὀρεσιτῶν, ἣν ἤρπασεν ἐν αὐτοῖς τοῖς
 γάμοις οὗς τῷ ἐγγενημένῳ αὐτὴν Γαίῳ Καλπουρνίῳ Πίσωνι συ-
 νεώρταξεν. πρὶν δὲ δύο μῆνας ἐξελθεῖν, ἀμφοτέρους σφᾶς ὥς καὶ
 συγγενημένους ἀλλήλοις ἐξώρισεν· καὶ τῷ γε Πίσωνι δέκα δού-⁸
 λους ἐπαγαγέσθαι ἐπιτρέψας, εἰπ' ἐπειδὴ πλείονας ᾔτήσατο, ἐφῆκεν
 ὅσοις ἂν ἐθελήσῃ χρῆσασθαι, εἰπὼν ὅτι καὶ στρατιῶται τοσοῦτοί
 σοι συνέσονται.

τῷ δ' ἐξῆς ἔτι ἕπατο Μάρκος τε Ἰουλιανὸς καὶ Πούπλιος⁹
 Νώνιος ἐκ τῶν προαποδεδειγμένων ἐγένοντο. καὶ οἱ ὅρκοι περὶ μὲν^{a.C. 38}

8 s 1 μήτε *

4 καλῶς *

7 2 Liviam Orestillam Suetonius.

Dio Cassius. II.

τῶν ὑπὸ τοῦ Τιβερίου πραχθέντων οὐκ ἐπὶχθήσαν, καὶ διὰ τοῦτο
 οὐδὲ νῦν γίνονται (οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐν τοῖς ἀνταρχήσασιν
 2 ἐς τὴν τῆς οἰκίας νόμισιν καταλέγει)· περὶ δὲ δὴ τοῦ Αὐγούστου
 τοῦ τε Γαίου τὰ τε ἄλλα ὥσπερ εἰδιστο, καὶ ὅτι καὶ σφῶν αὐτῶν
 καὶ τῶν τέκνων καὶ ἐκείνων καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ προτιμήσουσιν,
 3 ὥμοσαν, τὰς τε εὐχὰς ὑπὲρ πάντων αὐτῶν ὁμοίως ἐποιήσαντο. ἐν
 δ' οὖν τῇ νομηνίᾳ αὐτῇ Μαχάων τις δοῦλος ἐπὶ τε τὴν κλίνην
 τοῦ Διὸς τοῦ Καπιτωλίου ἐπανέβη, κἀντεῦθεν πολλὰ καὶ δεινὰ
 ἀπομαντευσάμενος κυνιδίον τέ τι ὃ ἐσσηνρόχει ἀπέκτεινε καὶ ἑαυτὸν
 4 ἔσφαξεν. Γάιος δὲ καλὰ μὲν ἐπαύρου τε ἄξια τάδε ἔπραξεν. τοὺς
 τε λογισμοὺς τῶν δημοσίων χρημάτων, μὴ ἐκτεθειμένους ἐν τῇ
 χρόνῳ ἐν ᾧ ὁ Τιβέριος ἐξεδήμησε, πάντας κατὰ τὸν Αὐγουστον
 προέγραψεν· καὶ ἔμνησιν τινα μετὰ τῶν στρατιωτῶν κατασβέσας
 5 ἐπύρκασε τοῖς ζημιωθεῖσιν. τοῦ τε τέλους τοῦ τῶν ἱππέων ὀλιγαν-
 δροῦντος, τοὺς πρώτους ἐξ ἀπάσης καὶ τῆς ἔξω ἀρχῆς τοῖς τε γένεσι
 καὶ ταῖς περιουσίαις μεταπεμψάμενος κατελέξατο, καὶ τισιν αὐτῶν
 καὶ τῇ ἐσθῇ τῇ βουλευτικῇ, καὶ πρὶν ἄρξαι τιτὰ ἀρχὴν δι' ἧς
 ἐς τὴν γεροσύαν ἐσερχόμεθα, χοῖσθαι ἐπὶ τῇ τῆς βουλῆς ἐλπίδι
 ἔδωκεν· πρότερον γὰρ μόνοις, ὡς ἔοικέ πως, τοῖς ἐκ τοῦ βουλευτικοῦ
 6 φύλον γεγενημένοις τοῦτο ποιεῖν ἔξῃ. ταῦτα μὲν δὴ πᾶσιν ἤρεσεν·
 ὅτι δὲ τὰς ἀρχαιρεσίας τῷ τε δήμῳ καὶ τῷ πλήθει ἀπέδωκε, λύσας
 ὅσα περὶ αὐτῶν ὁ Τιβέριος ὥρκει, καὶ τὸ τέλος τῆς ἐκατοστῆς
 κατέλυσε, γυμνικὸν τέ τινα ἀγῶνα ποιήσας σύμβολα διέρρηψε καὶ
 7 ἔξ αὐτῶν πλεῖστα τοῖς ἀρχάσασιν αὐτὰ διέδωκε, τῷ μὲν φαύλῳ
 ἐχαρίσατο, τοὺς δ' ἔμφορας ἐλύπησε λογισμένους ὅτι, ἐὰν ἐπὶ
 τοῖς πολλοῖς αἱ ἀρχαὶ αὐθις γένωνται καὶ τὰ ὄντα ἔξαναλωθῇ αἱ
 10 τε εἰδικαὶ πρόσοδοι πανθῶσι, πολλὰ καὶ δεινὰ συμβήσεται. ἐπαίτιαι
 δὲ δὴ πρὸς πάντων ὁμοίως τάδε ἐξεργάσατο. πλείστοις ὅσους
 ὀπλομαχῆσαι ἐποίησεν. καὶ γὰρ καὶ καθ' ἓνα καὶ ἀθρόους, ὥσπερ
 ἐν παρατάξει τι, ἀγωνίσασθαι σφας ἠνάγκασε, παρὰ τῆς βουλῆς
 2 δὴ τοῦτο αἰτήσας· τὸ δὲ καὶ ἔξω τοῦ νεομοθετημένου πᾶνθ' ὅσα
 βούλοιο δρᾶσαι, καὶ ἀποκτεῖναι τῶν τε ἄλλων πολλοὺς καὶ τῶν
 ἱππέων ἔξ καὶ εἰκοσι, τοὺς μὲν τὰς οὐσίας κατεδηδοκότας, τοὺς δὲ
 καὶ ἄλλως ὀπλομαχίαν ἡσκηκότας. ἦν δὲ οὐ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολ-
 λυμένων οὕτω τι δεινόν, καίπερ δεινὸν ὄν, ἀλλ' ὅτι τοῖς τε φόνοις
 3 αὐτῶν ὑπερέχειρε καὶ τῆς τοῦ αἵματος θείας ἀπλήστως εἶχεν. ὑπὸ
 δὲ δὴ τῆς αὐτῆς ὀμότητος, ἐπιλιπόντων ποτὲ τῶν τοῖς Θηρίοις ἐκ
 καταδίκης διδομένων, ἐκέλευσεν ἐκ τοῦ ὄχλου τοῦ τοῖς ἰκρίοις προσ-

9 2 1 cf. l. 60 4 extr.
 δέδωκε* 7 1 τῷ] καὶ τῷ

4 τὰς] καὶ τὰς
 2 ἐάν] καὶ

6 2 δὲ om ἀπο-
 10 2 1 τὸ δὲ] ὥστε?*

εστηκότος συναρπασθῆναι τέ τινας καὶ παραβληθῆναι σφίσιν· καὶ ὅπως γε μήτε ἐπιβοήσασθαι μήτε αἰτιάσασθαι τι δυνηθῶσι, τὰς γλώσσας αὐτῶν προαπέτεμεν. τῶν τε ἱππέων τινὰ τῶν ἐπιφανῶν 4 μονομαχῆσαι τε ὥς καὶ ὑβρίσαντα τὴν μητέρα αὐτοῦ τὴν Ἀγριππῖναν ἠνάγκασε, καὶ νικήσαντα κατηγόροις παρέδωκε καὶ ἀπέσφαξεν. τὸν τε πατέρα αὐτοῦ μηδὲν ἀδικήσαντα ἕς τε γαλεάγραν, ὥσπερ καὶ ἄλλους συγχρούς, καθεῖρξε κἀνταῦθα διέφθειρεν. ἐποίησε δὲ 5 τοὺς ἀγῶνας τούτους τὰ μὲν πρῶτα ἐν τοῖς σέπτοις, πᾶν τὸ χωρίον ἐκεῖνο διορύξας καὶ ὕδατος πληρώσας, ἵνα μίαν ναῦν ἐσαυγάῃ, ἔπειτα δὲ καὶ ἐτέρωθι, πλεῖστά τε καὶ μέγιστα οἰκοδομήματα καθελὼν καὶ ἱερὰ πηξάμενος· τὸ γὰρ τοῦ Ταύρου θέατρον ὑπερεφρόνησεν. τούτων τε οὖν ἕνεκα καὶ διὰ τὰς δαπάνας καὶ διὰ τοὺς 6 φόνους αἰτίαν εἶχε, καὶ ὅτι τὸν Μάρκωνα μετὰ τῆς Ἐνρίας, μήτε τοῦ ταύτης ἔρωτος μήτε τῶν ἐκείνου εὐεργετημάτων, δι' ὧν τὰ τε ἄλλα καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ μόνος συγκατέπραξε, μνησθεὶς, ἕς τε ἐκουσίον δὴ θανάτου ἀνάγκην, καίπερ καὶ τὴν Αἴγυπτον οἱ προστάξας, καὶ ἐς αἰσχύνην, ἧς αὐτὸς τὸ πλεῖστον μετεῖχε, κατέστησεν· προαγωγείας γὰρ ἐγκλημα αὐτῷ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπήγαγεν. καὶ 7 τούτου καὶ ἕτεροι πολλοὶ οἱ μὲν καταψηφισθέντες οἱ δὲ καὶ πρὶν ἁλῶναι ἐφορεύθησαν, πρόφασιν μὲν διὰ τε τοὺς γονέας καὶ διὰ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς τε ἄλλους τοὺς δι' ἐκείνους ἀπολομένους, τὸ δ' ἄληθές διὰ τὰς οὐσίας· οἱ τε γὰρ θησαυροὶ ἐξανάλωντο καὶ οὐδὲν αὐτῷ ἔξῃρκει. ἡλέγχοντο δὲ καὶ ἐκ τῶν καταμαρτυρούντων 8 σφῶν καὶ ἐκ τῶν γραμμίων ἃ κατακεκαυκέναι ποτὲ ἔφη. καὶ ἐτέρους ἢ τε νόσος ἢ τῇ προτέρῳ ἔτει οἱ συμβᾶσα καὶ ὁ τῆς Ἀρουσίλλης τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ θάνατος ἐφθειρεν· τὰ τε γὰρ ἄλλα, καὶ εἴ τις εἰστιάσεν ἢ ἡσπάσατό τινα ἢ καὶ ἐλούσατο ἐν ταῖς ἡμέραις, ἐκολάζετο.

τῇ δὲ Ἀρουσίλλῃ συνώκει μὲν Μάρκος Λέπιδος, παιδικὰ τε 11 ἅμα αὐτοῦ καὶ ἑραστὴς ὢν, συνῆν δὲ καὶ ὁ Γάιος· καὶ αὐτὴν ἀποθανοῦσαν τότε ἐπῆρσε μὲν ὁ ἀνὴρ, δημοσίας δὲ ταφῆς ὁ ἀδελφὸς ἡξίωσεν· καὶ οἱ τε δορυφόροι μετὰ τοῦ ἄρχοντός σφων καὶ χωρὶς 2 οἱ ἱππεῖς τὸ τέλος ..., οἱ τε εὐγενεῖς παῖδες τὴν Τροίαν περὶ τὸν τάφον αὐτῆς περιήπνευσαν, καὶ οἱ τὰ τε ἄλλα ὅσα τῇ Αἰδία ἐδόδοτο ἐψηφίσθη, καὶ ἵν' ἀθανατισθῇ καὶ ἐς τὸ βουλευτήριον χρυσῇ ἀνατεθῇ, καὶ ἐς τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀφροδίσιον ἄγαλμα αὐτῆς ἰσομέτρητον τῇ τῆς Θεοῦ ἐπὶ ταῖς ὁμοίαις τιμαῖς ἱερωθῇ, σηκός τε ἴδιος 3 οἰκοδομηθῇ, καὶ ἱεραῖς εἰκόσιν οὐχ ὅτι ἄνδρες ἀλλὰ καὶ γυναικες

6 4 μόνῳ 7 2 οἱ ante μὲν om 8 5 ἐν ταύταις ταῖς?
11 2 2 ...] περιέδρομον? * cf. 56 42 2 3 τῇ τε λ.

- γένονται, αἱ τε γυναῖκες αὐτὴν, ὅσας τις ἂν μαρτυρῶσι τι, ὁμνύουσιν, καὶ ἐν τοῖς γενεαίοις αὐτῆς ἐορτὴ τε ὁμοία τοῖς μεγαλησίοις ἄγεται καὶ ἡ γεροντία ἢ τε ἱππὺς ἐστιᾷται. τότε οὖν Πάρθεά τε ὠνομά-
⁴ ζετο καὶ τιμῶν δαιμονίων ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ἤξιοῦτο, Αἰεὶός τε τις Γεμίνιος βουλευτὴς ἕς τε τὸν οὐρανὸν αὐτὴν ἀναβαίρουσαν καὶ τοῖς θεοῖς συγγιγνομένην ἐωρακέναι ὤμοσεν, ἐξώλειαν καὶ αὐτῇ καὶ τοῖς παισίν, εἰ ψεύδοιτο, ἐπαρσάμενος τῇ τε τῶν ἄλλων θεῶν ἐπιμαρτυρίᾳ καὶ τῇ αὐτῆς ἐκείνης· ἐφ' ᾧ πάντε καὶ εἰκοσι μυριάδας
⁵ ἔλαβεν. τούτοις τε οὖν αὐτὴν ὁ Γάιος ἐτίμησε, καὶ τῷ τὰς παρη- γύρεις τὰς τότε ὀφειλούσας γενέσθαι μήτε ἐν τῷ νεομισμένῳ χρόνῳ, πλὴν τῆς ὁσίας ἔνεκα, μήτ' αὐθις ποτε ποιηθῆναι. αἰτίαν τε πάν-
 τες ὁμοίως εἶχον, εἰδ' ἡσθησαν ἐπὶ τινι ὡς λυπούμενοι, εἴτε καὶ ὡς χαίροντες ἔπραξαν· ἢ γὰρ μὴ πενθεῖν αὐτὴν ὡς ἀνθρωπον ἢ
⁶ θρηγεῖν ὡς θεὸν ἐνεκαλοῦντο. πάρεστι δὲ ἐξ ἐνὸς πάντα τὰ τότε γενόμενα τεκμήρασθαι· τὸν γὰρ πωλήσαντα θεομὸν ὕδωρ ἀπέκτει-
¹² νεν ὡς ἀσεβήσαντα. διαλιπὼν δ' οὖν ὀλίγας ἡμέρας ἔφημε ^{a.C.} ³⁹ Ἀλὶαν Παυλῖναν, αὐτὸν τὸν ἄνδρα αὐτῆς Μέμμιον Ῥήγουλον ἐγγυῆσαι οἱ τὴν γυναῖκα ἀναγκάσας, μὴ καὶ ἀρέγγυν αὐτὴν παρὰ τοῖς νό-
 μους λάβῃ. καὶ εὐθὺς γε καὶ ἐκείνην ἐξήλασεν.
² ἐν δὲ τούτῳ Σοάμω μὲν τὴν τῶν Ἰνδραίων τῶν Ἀραβίων, Κότυϊ δὲ τὴν τε Ἀρμενίαν τὴν σμικροτέραν καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τῆς Ἀραβίας τινά, τῇ τε Ῥυμητάλῃ τὰ τοῦ Κόττος καὶ Πολέμωνι τῷ τοῦ Πολέμωνος εἰς τὴν πατρῴαν ἀρχήν, ψηφισαμένης δὴ τῆς βουλῆς, ἐχαρίσατο, ἐν τε τῇ ἀγορᾷ καὶ ἐπὶ τοῦ βήματος ἐν δίφρῳ μεταξὺ τῶν ὑπάτων καθιζόμενος, καὶ παραπετάσμασι σθηρικοῖς, ὡς
³ γέ τινές φασι, χορησάμενος. καὶ μετὰ τοῦτο πηλὸν πολὺν ἐν στε-
 ρωπῇ τινὶ ἰδὼν ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐς τὸ τοῦ Βεσπασιανοῦ τοῦ Φλαβίου ἱμάτιον, ἀγορανομοῦντός τε τότε καὶ τῆς τῶν στενωπῶν καθαριό-
 τητος ἐπιμελουμένον, ἐμβληθῆναι, καὶ τοῦτο οὕτω πραχθὲν παρα-
 χρῆμα μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ὤφθη, ὕστερον δὲ τοῦ Βεσπασιανοῦ τὰ πρᾶγματα τεταραγμένα καὶ πεφρυσμένα παραλαβόντος τε καὶ κατα-
 στησαμένου ἰδοῦν οὐκ ἀθελὶ γεγονέναι, ἀλλ' ἄντικρυς αὐτῷ τὴν πόλιν ὁ Γάιος πρὸς ἐπαρόρθωσιν ἐγκχερικένοι.
¹³ μετὰ δὲ τοῦτο ὑπατεύσας αὐθις τὸν μὲν τοῦ Διὸς ἱερεῖα ἐκώ-
 λυσεν ἐν τῷ συνεδρίῳ ὁμόσαι (ἰδίᾳ γὰρ καὶ τότε, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Τιβερίου, τὸν ὄρκον ἐποιῶντο), αὐτὸς δὲ καὶ ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχὴν καὶ ἀπαλλαττόμενος ἀπ' αὐτῆς ἐξ ἴσου τοῖς ἄλλοις ἀπὸ τοῦ βήματος, ὃ δὴ καὶ μείζον τοῦ προτέρου ἐπεποιήτο, ὤμοσεν.

τριάκοντα δὲ δὴ ἡμέρας ἤρξε, καίτοι Λουκίῳ Ἀπρονίῳ τῷ συνά-²
 ροντι ἔξ μύρας ἐπιτρέψας· καὶ αὐτὸν Σαγκούντιος Μάξιμος πολι-
 αρχῶν διεδέξατο. καὶ ἔν τε ἐκείναις καὶ ἐν ταῖς ἔπειτα πολλοὶ μὲν
 τῶν πρώτων καταδικασθέντες (συχροὶ γὰρ δὴ καὶ τῶν ἐκ τοῦ δεσμο-
 τηρίου ἀφειμένων, δι' αὐτὰ ἐκεῖνα δι' ἃ ὑπὸ τοῦ Τιβερίου ἐδέδεντο,
 ἐκολάσθησαν) πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων μορομαχίσαντες ἀπώλοντο.
 καὶ ἦν ἔξω τῶν φόνων οὐδέν· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τῷ πλήθει ἔτι τι³
 ἐχαρίζετο, ἀλλὰ καὶ πάνν πρὸς πάντα ὅσα ἐβούλετο ἀντέπραπτεν.
 καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐκεῖνοι πᾶσι τοῖς ἐπιθυμήμασιν αὐτοῦ ἀντίσπεν-
 δον, καὶ ἦν καὶ ἀκούειν καὶ ὁρᾶν οἷα ἂν ἐν τῷ τοιοῦτῳ ὁ μὲν
 ὀργιζόμενος οἱ δ' ἀνταγωνιζόμενοι καὶ εἴποιεν καὶ πράττειν. οὐ⁴
 μέντοι καὶ ἔξ ἴσου σφίσι τὸ πρᾶγμα ἐγίνετο· οἱ μὲν γὰρ ἔξω τοῦ
 λαλεῖν ἢ καὶ τοῖς σχήμασί τι προσενδείκνυσθαι οὐδέν ἐδύνατο, ὁ
 δὲ δὴ Γάιος συχρὸς μὲν καὶ μεταξὺ θεωμένους κατασπῶν, συχρὸς
 δὲ καὶ ἀπηλλαγμένους ἐκ τῶν θεάτρων συλλαμβάνων ἀπώλλεν.
 αἰτίαι δὲ ἐς τὰ μύλιστα τῆς ὀργῆς αὐτῷ ἐγίνοντο ὅτι τε μὴ σπουδῇ⁵
 συνεφοίτων (ἄλλοτε γὰρ ἄλλη ὥρη παρὰ τὸ προηγγελμένα ἀπα-
 ντωντος αὐτοῦ, καὶ τοτὲ μὲν ἔτι νυκτὸς τοτὲ δὲ καὶ μετὰ μεσημβρίαν
 ἐς τὰ θεάτρα ἐσιόντος, ἀποκραιώμενοι ἐκακοῦντο) καὶ ὅτι μήτε αἰ
 πάντας τοὺς ἀρέσκοντας αὐτῷ ἐπῆρουν καὶ τινες καὶ τῶν ἐναντίων
 ἔστιν ὅτε ἐτίμων. καὶ προσέτι καὶ ἐπ' ἐκείνῳ δεινῶς ἡγανάζει ὅτι⁶
 μεγαλύνοντες αὐτὸν ἐπεβόων "νεαρίσχε Ἀὔγουστε"· οὐ γὰρ μυκα-
 ρίζεσθαι ὅτι νέος ὢν ἱμονόρχει, ἀλλ' ἐγκαλεῖσθαι ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ἡλικίᾳ τηλικαύτην ἀρχὴν εἶχεν ἡγεῖτο. καὶ ταῦτα μὲν αἰ ἐποίει,
 καὶ ποτε παντὶ τῷ δήμῳ ἅμα ἀπειλῶν εἶπεν "εἴθε ἕνα ἀνδρῶν εἴ-
 χετε"· τότε δὲ ἐπειδὴ παρωξύνθη τι οἶον εἰώθει, δυσχερᾶναν τὸ⁷
 πλήθος τῆς τε θέας ἡμέλησε καὶ ἐπὶ τοὺς συκοφαντοῦντας ἐτράπετο,
 καὶ αὐτοὺς ἐπὶ πολλὴ σφοδρῶς βοῶντες ἐξήτουν. καὶ ὅς ἀγανακτῆ-
 σας ἀπεκρίνατο μὲν σφισιν οὐδέν, προστάξας δὲ ἐτέροις τισὶ τοὺς
 ἀγῶνας ποιεῖν ἐς Καμπανίαν ἀπῆρεν. καὶ μετὰ τοῦτο ἐπαρελθὼν⁸
 πρὸς τὰ τῆς Ἀρουσίλλης γενέσια ἄγαλμ' αὐτῆς ἐπ' ἐλεφάντων
 ἐν ἀρμαμάξῃ ἐς τὸν ἱππόδρομον ἐσήγαγε, καὶ θέαν τῷ δήμῳ προῖκα
 ἐπὶ δύο ἡμέρας ἀπένευμεν· καὶ αὐτῷ τῇ μὲν προτέρᾳ ἄρκοι πρὸς
 ταῖς τῶν ἵππων ἀμίλλαις πεντακόσιαι ἐσφάγησαν, τῇ δ' ἐτέρᾳ⁹
 βουκα ἑρρία ἴσα ἀναλώθη, καὶ παγκρατιασταὶ ἐν πολλοῖς ἅμα τόποις
 ἡγωνίσαντο. καὶ ὁ δῆμος εἰστιάθη, τοῖς τε βουλευταῖς ταῖς τε
 γυναιξίν αὐτῶν δωρεὰ ἐδόθη.

ταῦτά τε ἅμα ὥς καὶ πάνν πενόμενος ἐφόνεε, καὶ τινα καὶ¹⁴

13 2 2 παυλίμος 1401 3 ἐξήτουν 1402 3101 3102 3103 3104 3105 3106 3107 3108 3109 3110 3111 3112 3113 3114 3115 3116 3117 3118 3119 3120 3121 3122 3123 3124 3125 3126 3127 3128 3129 3130 3131 3132 3133 3134 3135 3136 3137 3138 3139 3140 3141 3142 3143 3144 3145 3146 3147 3148 3149 3150 3151 3152 3153 3154 3155 3156 3157 3158 3159 3160 3161 3162 3163 3164 3165 3166 3167 3168 3169 3170 3171 3172 3173 3174 3175 3176 3177 3178 3179 3180 3181 3182 3183 3184 3185 3186 3187 3188 3189 3190 3191 3192 3193 3194 3195 3196 3197 3198 3199 3200 3201 3202 3203 3204 3205 3206 3207 3208 3209 3210 3211 3212 3213 3214 3215 3216 3217 3218 3219 3220 3221 3222 3223 3224 3225 3226 3227 3228 3229 3230 3231 3232 3233 3234 3235 3236 3237 3238 3239 3240 3241 3242 3243 3244 3245 3246 3247 3248 3249 3250 3251 3252 3253 3254 3255 3256 3257 3258 3259 3260 3261 3262 3263 3264 3265 3266 3267 3268 3269 3270 3271 3272 3273 3274 3275 3276 3277 3278 3279 3280 3281 3282 3283 3284 3285 3286 3287 3288 3289 3290 3291 3292 3293 3294 3295 3296 3297 3298 3299 3300 3301 3302 3303 3304 3305 3306 3307 3308 3309 3310 3311 3312 3313 3314 3315 3316 3317 3318 3319 3320 3321 3322 3323 3324 3325 3326 3327 3328 3329 3330 3331 3332 3333 3334 3335 3336 3337 3338 3339 3340 3341 3342 3343 3344 3345 3346 3347 3348 3349 3350 3351 3352 3353 3354 3355 3356 3357 3358 3359 3360 3361 3362 3363 3364 3365 3366 3367 3368 3369 3370 3371 3372 3373 3374 3375 3376 3377 3378 3379 3380 3381 3382 3383 3384 3385 3386 3387 3388 3389 3390 3391 3392 3393 3394 3395 3396 3397 3398 3399 3400 3401 3402 3403 3404 3405 3406 3407 3408 3409 3410 3411 3412 3413 3414 3415 3416 3417 3418 3419 3420 3421 3422 3423 3424 3425 3426 3427 3428 3429 3430 3431 3432 3433 3434 3435 3436 3437 3438 3439 3440 3441 3442 3443 3444 3445 3446 3447 3448 3449 3450 3451 3452 3453 3454 3455 3456 3457 3458 3459 3460 3461 3462 3463 3464 3465 3466 3467 3468 3469 3470 3471 3472 3473 3474 3475 3476 3477 3478 3479 3480 3481 3482 3483 3484 3485 3486 3487 3488 3489 3490 3491 3492 3493 3494 3495 3496 3497 3498 3499 3500 3501 3502 3503 3504 3505 3506 3507 3508 3509 3510 3511 3512 3513 3514 3515 3516 3517 3518 3519 3520 3521 3522 3523 3524 3525 3526 3527 3528 3529 3530 3531 3532 3533 3534 3535 3536 3537 3538 3539 3540 3541 3542 3543 3544 3545 3546 3547 3548 3549 3550 3551 3552 3553 3554 3555 3556 3557 3558 3559 3560 3561 3562 3563 3564 3565 3566 3567 3568 3569 3570 3571 3572 3573 3574 3575 3576 3577 3578 3579 3580 3581 3582 3583 3584 3585 3586 3587 3588 3589 3590 3591 3592 3593 3594 3595 3596 3597 3598 3599 3600 3601 3602 3603 3604 3605 3606 3607 3608 3609 3610 3611 3612 3613 3614 3615 3616 3617 3618 3619 3620 3621 3622 3623 3624 3625 3626 3627 3628 3629 3630 3631 3632 3633 3634 3635 3636 3637 3638 3639 3640 3641 3642 3643 3644 3645 3646 3647 3648 3649 3650 3651 3652 3653 3654 3655 3656 3657 3658 3659 3660 3661 3662 3663 3664 3665 3666 3667 3668 3669 3670 3671 3672 3673 3674 3675 3676 3677 3678 3679 3680 3681 3682 3683 3684 3685 3686 3687 3688 3689 3690 3691 3692 3693 3694 3695 3696 3697 3698 3699 3700 3701 3702 3703 3704 3705 3706 3707 3708 3709 3710 3711 3712 3713 3714 3715 3716 3717 3718 3719 3720 3721 3722 3723 3724 3725 3726 3727 3728 3729 3730 3731 3732 3733 3734 3735 3736 3737 3738 3739 3740 3741 3742 3743 3744 3745 3746 3747 3748 3749 3750 3751 3752 3753 3754 3755 3756 3757 3758 3759 3760 3761 3762 3763 3764 3765 3766 3767 3768 3769 3770 3771 3772 3773 3774 3775 3776 3777 3778 3779 3780 3781 3782 3783 3784 3785 3786 3787 3788 3789 3790 3791 3792 3793 3794 3795 3796 3797 3798 3799 3800 3801 3802 3803 3804 3805 3806 3807 3808 3809 3810 3811 3812 3813 3814 3815 3816 3817 3818 3819 3820 3821 3822 3823 3824 3825 3826 3827 3828 3829 3830 3831 3832 3833 3834 3835 3836 3837 3838 3839 3840 3841 3842 3843 3844 3845 3846 3847 3848 3849 3850 3851 3852 3853 3854 3855 3856 3857 3858 3859 3860 3861 3862 3863 3864 3865 3866 3867 3868 3869 3870 3871 3872 3873 3874 3875 3876 3877 3878 3879 3880 3881 3882 3883 3884 3885 3886 3887 3888 3889 3890 3891 3892 3893 3894 3895 3896 3897 3898 3899 3900 3901 3902 3903 3904 3905 3906 3907 3908 3909 3910 3911 3912 3913 3914 3915 3916 3917 3918 3919 3920 3921 3922 3923 3924 3925 3926 3927 3928 3929 3930 3931 3932 3933 3934 3935 3936 3937 3938 3939 3940 3941 3942 3943 3944 3945 3946 3947 3948 3949 3950 3951 3952 3953 3954 3955 3956 3957 3958 3959 3960 3961 3962 3963 3964 3965 3966 3967 3968 3969 3970 3971 3972 3973 3974 3975 3976 3977 3978 3979 3980 3981 3982 3983 3984 3985 3986 3987 3988 3989 3990 3991 3992 3993 3994 3995 3996 3997 3998 3999 4000 4001 4002 4003 4004 4005 4006 4007 4008 4009 4010 4011 4012 4013 4014 4015 4016 4017 4018 4019 4020 4021 4022 4023 4024 4025 4026 4027 4028 4029 4030 4031 4032 4033 4034 4035 4036 4037 4038 4039 4040 4041 4042 4043 4044 4045 4046 4047 4048 4049 4050 4051 4052 4053 4054 4055 4056 4057 4058 4059 4060 4061 4062 4063 4064 4065 4066 4067 4068 4069 4070 4071 4072 4073 4074 4075 4076 4077 4078 4079 4080 4081 4082 4083 4084 4085 4086 4087 4088 4089 4090 4091 4092 4093 4094 4095 4096 4097 4098 4099 4100 4101 4102 4103 4104 4105 4106 4107 4108 4109 4110 4111 4112 4113 4114 4115 4116 4117 4118 4119 4120 4121 4122 4123 4124 4125 4126 4127 4128 4129 4130 4131 4132 4133 4134 4135 4136 4137 4138 4139 4140 4141 4142 4143 4144 4145 4146 4147 4148 4149 4150 4151 4152 4153 4154 4155 4156 4157 4158 4159 4160 4161 4162 4163 4164 4165 4166 4167 4168 4169 4170 4171 4172 4173 4174 4175 4176 4177 4178 4179 4180 4181 4182 4183 4184 4185 4186 4187 4188 4189 4190 4191 4192 4193 4194 4195 4196 4197 4198 4199 4200 4201 4202 4203 4204 4205 4206 4207 4208 4209 4210 4211 4212 4213 4214 4215 4216 4217 4218 4219 4220 4221 4222 4223 4224 4225 4226 4227 4228 4229 4230 4231 4232 4233 4234 4235 4236 4237 4238 4239 4240 4241 4242 4243 4244 4245 4246 4247 4248 4249 4250 4251 4252 4253 4254 4255 4256 4257 4258 4259 4260 4261 4262 4263 4264 4265 4266 4267 4268 4269 4270 4271 4272 4273 4274 4275 4276 4277 4278 4279 4280 4281 4282 4283 4284 4285 4286 4287 4288 4289 4290 4291 4292 4293 4294 4295 4296 4297 4298 4299 4300 4301 4302 4303 4304 4305 4306 4307 4308 4309 4310 4311 4312 4313 4314 4315 4316 4317 4318 4319 4320 4321 4322 4323 4324 4325 4326 4327 4328 4329 4330 4331 4332 4333 4334 4335 4336 4337 4338 4339 4340 4341 4342 4343 4344 4345 4346 4347 4348 4349 4350 4351 4352 4353 4354 4355 4356 4357 4358 4359 4360 4361 4362 4363 4364 4365 4366 4367 4368 4369 4370 4371 4372 4373 4374 4375 4376 4377 4378 4379 4380 4381 4382 4383 4384 4385 4386 4387 4388 4389 4390 4391 4392 4393 4394 4395 4396 4397 4398 4399 4400 4401 4402 4403 4404 4405 4406 4407 4408 4409 4410 4411 4412 4413 4414 4415 4416 4417 4418 4419 4420 4421 4422 4423 4424 4425 4426 4427 4428 4429 4430 4431 4432 4433 4434 4435 4436 4437 4438 4439 4440 4441 4442 4443 4444 4445 4446 4447 4448 4449 4450 4451 4452 4453 4454 4455 4456 4457 4458 4459 4460 4461 4462 4463 4464 4465 4466 4467 4468 4469 4470 4471 4472 4473 4474 4475 4476 4477 4478 4479 4480 4481 4482 4483 4484 4485 4486 4487 4488 4489 4490 4491 4492 4493 4494 4495 4496 4497 4498 4499 4500 4501 4502 4503 4504 4505 4506 4507 4508 4509 4510 4511 4512 4513 4514 4515 4516 4517 4518 4519 4520 4521 4522 4523 4524 4525 4526 4527 4528 4529 4530 4531 4532 4533 4534 4535 4536 4537 4538 4539 4540 4541 4542 4543 4544 4545 4546 4547 4548 4549 4550 4551 4552 4553 4554 4555 4556 4557 4558 4559 4560 4561 4562 4563 4564 4565 4566 4567 4568 4569 4570 4571 4572 4573 4574 4575 4576 4577 4578 4579 4580 4581 4582 4583 4584 4585 4586 4587 4588 4589 4590 4591 4592 4593 4594 4595 4596 4597 4598 4599 4600 4601 4602 4603 4604 4605 4606 4607 4608 4609 4610 4611 4612 4613 4614 4615 4616 4617 4618 4619 4620 4621 4622 4623 4624 4625 4626 4627 4628 4629 4630 4631 4632 4633 4634 4635 4636 4637 4638 4639 4640 4641 4642 4643 4644 4645 4646 4647 4648 4649 4650 4651 4652 4653 4654 4655 4656 4657 4658 4659 4660 4661 4662 4663 4664 4665 4666 4667 4668 4669 4670 4671 4672 4673 4674 4675 4676 4677 4678 4679 4680 4681 4682 4683 4684 4685 4686 4687 4688 4689 4690 4691 4692 4693 4694 4695 4696 4697 4698 4699 4700 4701 4702 4703 4704 4705 4706 4707 4708 4709 4710 4711 4712 4713 4714 4715 4716 4717 4718 4719 4720 4721 4722 4723 4724 4725 4726 4727 4728 4729 4730 4731 4732 4733 4734 4735 4736 4737 4738 4739 4740 4741 4742 4743 4744 4745 4746 4747 4748 4749 4750 4751 4752 4753 4754 4755 4756 4757 4758 4759 4760 4761 4762 4763 4764 4765 4766 4767 4768 4769 4770 4771 4772 4773 4774 4775 4776 4777 4778 4779 4780 4781 4782 4783 4784 4785 4786 4787 4788 4789 4790 4791 4792 4793 4794 4795 4796 4797 4798 4799 4800 4801 4802 4803 4804 4805 4806 4807 4808 4809 4810 4811 4812 4813 4814 4815 4816 4817 4818 4819 4820 4821 4822 4823 4824 4825 4826 4827 4828 4829 4830 4831 4832 4833 4834 4835 4836 4837 4838 4839 4840 4841 4842 4843 4844 4845 4846 4847 4848 4849 4850 4851 4852 4853 4854 4855 4856 4857 4858 4859 4860 4861 4862 4863 4864 4865 4866 4867 4868 4869 4870 4871 4872 4873 4874 4875 4876 4877 4878 4879 4880 4881 4882 4883 4884 4885 4886 4887 4888 4889 4890 4891 4892 4893 4894 4895 4896 4897 4898 4899 4900 4901 4902 4903 4904 4905 4906 4907 4908 4909 4910 4911 4912 4913 4914 4915 4916 4917 4918 4919 4920 4921 4922 4923 4924 4925 4926 4927 4928 4929 4930 4931 4932 4933 4934 4935 4936 4937 4938 4939 4940 4941 4942 4943 4944 4945 4946 4947 4948 4949 4950 4951 4952 4953 4954 4955 4956 4957 4958 4959 4960 4961 4962 4963 4964 4965 4966 4967 4968 4969 4970 4971 4972 4973 4974 4975 4976 4977 4978 4979 4980 4981 4982 4983 4984 4985 4986 4987 4988 4989 4990 4991 4992 4993 4994 4995 4996 4997 4998 4999 5000 5001 5002 5003 5004 5005 5006 5007 5008 5009 5010 5011 5012 5013 5014 5015 5016 5017 5018 5019 5020 5021 5022 5023 5024 5025 5026 5027 5028 5029 5030 5031 5032 5033 5034 5035 5036 5037 5038 5039 5040 5041 5042 5043 5044 5045 5046 5047 5048 5049 5050 5051 5052 5053 5054 5055 5056 5057 5058 5059 5060 5061 5062 5063 5064 5065 5066 5067 5068 5069 5070 5071 5072 5073 5074 5075 5076 5077 5078 5079 5080 5081 5082 5083 5084 5085 5086 5087 5088 5089 5090 5091 5092 5093 5094 5095 5096 5097 5098 5099 5100 5101 5102 5103 5104 5105 5106 5107 5108 5109 5110 5111 5112 5113 5114 5115 5116 5117 5118 5119 5120 5121 5122 5123 5124 5125 5126 5127 5128 5129 5130 5131 5132 5133 5134 5135 5136 5137 5138 5139 5140 5141 514

ἕτερον τοιόνδε χρηματισμὸν προσεπέξευθρεν. τοὺς γὰρ περιγενομένους
 τῶν μονομάχων τοῖς τε ὑπάτοις καὶ τοῖς στρατηγοῖς τοῖς τε ἄλλοις,
 2 οὐχ ὅτι τοῖς ἐθέλονσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς πάνν ἄκοντας βιάζομενος
 ἐν ταῖς ἵπποδρομίαις καὶ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ δὴ καὶ τοῖς ἐπ'
 αὐτὸ τοῦτο κληρουμένοις ὅτι μάλιστα (δύο γὰρ στρατηγοὺς ἐς τοὺς
 ὀπλομαχικοὺς ἄγωνας, ὥσπερ ποτὲ ἐγίγνετο, λαγχάνειν ἐκέλευσεν)
 πάντως ἐπιτιμῶν ἀπεδίδοτο, αὐτὸς τε ἐπὶ τοῦ πρυτηρίου καθέξο-
 3 μενος καὶ αὐτὸς ὑπερβάλλων. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοθεν ἀφικνούμενοι
 ἀντωνοῦντο αὐτούς, καὶ μάλιστα ὅτι ἐπέτρεψε τοῖς βουλομένοις καὶ
 ὑπὲρ τὸν νόμον τῷ ἀριθμῷ τῶν μονομαχοῦντων χρῆσθαι, καὶ πολ-
 4 λάκις καὶ αὐτὸς ἐπεφοίτα σφίσιν, ὥσθ' οἱ μὲν καὶ δεόμενοι τῶν
 ἀνθρώπων, οἱ δὲ χαριεῖσθαι αὐτῷ νομίζοντες, καὶ οἳ γε πλείους,
 ὅσοι ἐν δόξῃ περιουσίας ἦσαν, ἀναλῶσαι τι τῶν ὑπαρχόντων ἐπὶ
 τῇ προφάσει ταύτῃ, ὅπως πενέστεροι γενόμενοι περισωθῶσιν, ἐθέ-
 5 λοντες, μεγάλων αὐτοὺς χρημάτων ἡγόρασαν. καίτοι τοῦτο ποιήσας
 ἔπειτα τοὺς τε ἀρίστους καὶ τοὺς ἐνδοξοτάτους σφῶν φαριμάκῳ
 διέφθειρεν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἵππων τῶν τε ἡνιόχων
 6 τῶν ἀντιστασιωτῶν ἐποίει. ἰσχυρῶς γὰρ τῷ τὴν βατραχίδα ἐνδύ-
 ροντι καὶ διὰ τοῦτ' ἀπὸ τοῦ χρώματος τῷ πρασίῳ καλουμένῳ
 προσέκειτο, ὥστε καὶ νῦν ἔτι Γαῖανόν ἐπ' αὐτοῦ τὸ χωρίον ἐν ᾧ
 7 τὰ ἄρματα ἥσκει καλεῖσθαι. καὶ ἓνα γε τῶν ἵππων, ὃν Ἰγκιῦτον
 ὠνόμαζε, καὶ ἐπὶ δειπνον ἐκάλει, χρυσᾶς τε αὐτῷ κριθὰς παρέβαλλε,
 καὶ οἶνον ἐν χρυσοῖς ἐκπώμασι προῦπινε, τὴν τε σωτηρίαν αὐτοῦ
 καὶ τὴν τύχην ὤμνε, καὶ προσυπισχενέτο καὶ ὑπατον αὐτὸν ἀπο-
 δεῖξειν. καὶ πάντως ἂν καὶ τοῦτο ἐπεποιήκει, εἰ πλείω χρόνον ἐξήκει.
 15 ἐς δ' οὖν τοὺς πόρους τῶν χρημάτων πρότερον μὲν ἐψηφιστο
 ὅπως ὅσοι τινὰ τῷ Τιβερίῳ καταλιπεῖν ἐθέλσαντες περιῆσαν, τῷ
 Γαῖῳ αὐτὰ τελευτῶντες χαρίσωνται· ἵνα γὰρ δὴ καὶ παρὰ τοὺς
 νόμους καὶ κληρονομεῖν καὶ δωρήματα τοιαῦτα λαμβάνειν, ὅτι
 μήτε γυναικα τότε γε μήτε παιδας εἶχε, δύνασθαι δοκῇ, δόγμα τι
 2 προέδειτο. ἐν δὲ τῷ παρόντι πάσους ἀπλῶς τὰς τῶν ἐν τοῖς ἑκατον-
 τάρχοις ἐστρατευμένων οὐσίας, ὅσοι μετὰ τὰ ἐπινίκια ἃ ὁ πατὴρ
 αὐτοῦ ἔπεμψεν ἄλλῳ τινὶ αὐτὰς καὶ μὴ τῷ αὐτοκράτορι κατελελοί-
 3 πεσαν, αὐτὸς ἐαυτῷ καὶ ἄνευ ψηφίσματός ἐσέπραξεν. καὶ ἐπειδὴ
 μὴδὲ ταῦτα ἐξικνέτο, τρίτην τοιαύτην ἀφορμὴν ἀγρυρισμοῦ ἐπε-
 νόησεν. Γναῖος Δομίτιος Κορβούλων βουλευτής, κακῶς ἐπὶ τοῦ
 Τιβερίου τὰς ὁδοὺς ἐχούσας ὄρων, τοῖς τε ἐπιμεληταῖς αὐτῶν αἰ-
 4 ποτε ἐνέκειτο, καὶ προσέειπε καὶ τῇ γερονσίᾳ ὀχληρὸς ὑπὲρ αὐτῶν
 ἐγίγνετο. τοῦτον οὖν παραλαβὼν ἐπέδειτο δι' αὐτοῦ πᾶσιν οὐχ ὅτι
 τοῖς ζῶσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς τεθνηκόσιν, ὅσοι ποτὲ ἐπιστάται τῶν

ὁδῶν ἐγεγόνεσαν καὶ χρήματα ἐς τὰς ἐπισκευὰς αὐτῶν εἰλήφεσαν, καὶ ἐκείνους τε καὶ τοὺς ἐργολαβήσαντάς τι παρ' αὐτῶν ὡς οὐδὲν δὴ δαπανήσαντας ἐξημίον. ἔφ' οὗ δὴ ὁ Κορβούλων τότε μὲν ὑπά-⁵ τευσεν, ὕστερον δὲ ἐπὶ Κλαυδίου αἰτίαν τε ἔσχε καὶ εὐθύνθη· ὁ γὰρ Κλαύδιος οὔτε τὰ ἐποφειληθέντα ἀπῆρτησε, καὶ τὰ δεδομένα, τὰ μὲν ἐκ τοῦ δημοσίου τὰ δὲ καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Κορβούλωνος ἐσπράξας, ἀπέδωκε τοῖς ζημιωθεῖσιν. τοῦτο μὲν ὕστερον ἐγένετο·⁶ τότε δ' οὗτοί τε ὡς ἕκαστοι καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ὡς εἰπεῖν οἱ ἐν τῇ πόλει τρόπον τινὰ ἀπεσυλῶντο, καὶ ἀζήμιος τῶν γέ τι ἐχόντων οὐδεῖς, οὐκ ἀνὴρ οὐ γυνή, ἦν. καὶ γὰρ εἴ τινα τῶν ἀφελικεστέρων ζῆν εἶα, ἀλλὰ πατέρας τε καὶ πάππους μητέρας τε καὶ τήθας σφᾶς ὀνομάζων ζῶντάς τε ἐξεκαρπούτο καὶ τελευτῶντας τῶν οὐσιῶν ἐκληρονομῇ.

μέχοι μὲν οὖν τοῦ χρόνου τούτου αὐτός τε τὸν Τιβέριον αἰὶ¹⁶ καὶ πρὸς πάντας κακῶς ἔλεγε, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς κακηγοροῦσιν αὐτὸν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ οὐχ ὅσον οὐκ ἐπετίμα ἀλλὰ καὶ ἔχειρεν· τότε δὲ ἐσελθὼν ἐς τὸ βουλευτήριον πολλὰ μὲν ἐκείνον ἐπῆνεσεν, πολλὰ δὲ καὶ τῆς γερονσίας τοῦ τε δήμου κατηγόρησεν ὡς οὐκ ὀρθῶς αὐτὸν πρεσβύτων. “ἔμοι μὲν γάρ” ἔφη “αὐτοκράτορι ὄντι² καὶ τοῦτο ποιεῖν ἔξεστιν, ὑμεῖς δὲ δὴ οὐ μόνον ἀδικεῖτε ἀλλὰ καὶ ἀσεβεῖτε πρὸς τὸν ἄρξαντά ποτε ὑμῶν οὕτω διακείμενοι.” κακὸν τούτου καὶ ἕκαστον τῶν ἀπολωλότων ἐπεξῶν ἀπέφαινε, ὡς γε ἐδόκει, τοὺς βουλευτὰς αἰτίους τοῦ ὀλέθρου τοῖς πλείστοις αὐτῶν γεγονότας, τοὺς μὲν ὅτι κατηγόρησάν σφων, τοὺς δὲ ὅτι κατεμμερ-³ τήρουν, πάντας δὲ ὅτι κατεψηφίσαντο. καὶ ταῦτά τε ὡς ἐξ αὐτῶν ἐκείνων τῶν γραμμῶν ἃ καταπεπρηγμένα ποτὲ ἔφη ἐπανεγνώ διὰ τῶν ἀπελευθέρων, καὶ προσεπέειπεν ὅτι εἰ καὶ τι ὁ Τιβέριος ἡδίκη-⁴ κει, οὐκ ὠφελεῖτε αὐτὸν ζῶντα τετιμημέναι, οὐ μὲν Δί' οὐκ ἔφ' οἷς καὶ εἶπατε πολλάκις καὶ ἐψηφίσασθε μεταβάλλεσθαι. ἀλλ' ὑμεῖς⁴ καὶ ἐκείνον ἐμπλήκτως μετεχειρίσασθε, καὶ τὸν Σημανὸν φροσῶντες καὶ διαφθείραντες ἀπεκτείνετε, ὥστε δεῖ καὶ ἐμὲ μηδὲν χρηστὸν παρ' ὑμῶν προσδέχεσθαι. τοιαῦτ' ἄττα εἰπὼν αὐτὸν δὴ τὸν Τιβέ-⁵ ριον τῷ λόγῳ παρήγαγε, λέγοντά οἱ ὅτι καὶ καλῶς καὶ ἀληθῶς πάντα ταῦτα εἶρηκας, καὶ διὰ τοῦτο μήτε φιλήσῃς τινὰ αὐτῶν μήτε φείσῃ τινός. πάντες τε γὰρ μισοῦσί σε καὶ πάντες ἀποθανεῖν εὐ-⁶ χονται· καὶ φοβέουσί σε, ἢν δυνήθῃσιν. μήτ' οὖν ὅπως τι χυρίσῃ πράξας αὐτοῖς ἐννόει, μήτ' ἂν τι θρυλῶσι φρόντιζε, ἀλλὰ τό τε ἥδ' ὁ⁶ καὶ τὸ ἀσφαλές τὸ σεαυτοῦ μόνον ὡς καὶ δικαιοτάτον προσκόπει.

15 s i ἔφ' ᾧ? an ἀφ' οὗ?*

s s πατ. γε?*

16 s 4 δυνη-

θῶσι, σέ, μή*

οὕτω μὲν γὰρ οὔτε τι πείσῃ κακὸν καὶ πάντων τῶν ἡδίστων ἀπο-
 λαύσεις, καὶ προσέτι καὶ τιμηθήσῃ ὑπ' αὐτῶν, ἅντ' ἐθέλωσιν ἄντε
 7 καὶ μὴ· ἐκείνως δὲ ἔργῳ μὲν οὐδὲν λήψῃ, λόγῳ δὲ δὴ δόξαν κενὴν
 λαβὼν οὔτε τι πλέον ἔξεις καὶ ἐπιβουλευθεὶς ἀκλεῶς τελευτήσεις.
 οὐδείς γὰρ ἀνθρώπων ἐκὼν ἄρχεται, ἀλλ' ἐφ' ὅσον μὲν φοβεῖται,
 8 ἀσθενέστερον. Γάιος μὲν ταῦτά τ' εἰπὼν καὶ τὰ τῆς ἀσεβείας
 ἐγκλήματα ἐπαναγαγὼν, ἔς τε στήλην αὐτὰ χαλκῇ ἐκθὺς ἐγγραφή-
 ναι ἐκέλευσε, καὶ ἐκ τοῦ βουλευτηρίου σπονδῇ ἐξεπήδησεν, ἔς τε τὸ
 προάστειον αὐθιμερὸν ἐξώρμησεν· ἡ δὲ δὴ γερονσία καὶ ὁ δῆμος
 ἐν δέει μεγάλῳ ἐγένοντο, τῶν τε κακηγοριῶν ἅμα ἃς κατὰ τοῦ
 9 Τιβερίου πολλάκις ἐπεποιήντο ἀναμνησκόμενοι, καὶ οἷα ἀνδ' οἶον
 ἡκικήσαν αὐτοῦ λέγοντος ἐκλογιζόμενοι. καὶ τότε μὲν ὑπὸ τε τῆς
 ἐκλήξεως καὶ ὑπὸ τῆς ἀθυμίας οὔτε φθέξασθαι οὔτε τι χρημα-
 τίσαι ἡδυνήθησαν· τῇ δ' ὑστεραίᾳ αὐθις ἀθροισθέντες ἐπαίνους
 10 τε αὐτοῦ πολλοὺς ὥς καὶ ἀληθεστάτου καὶ εὐσεβεστάτου ὄντος
 ἐποίησαντο, χάριν οἱ μεγάλῃν ἔχοντες ὅτι μὴ προσαπώλοντο· καὶ
 διὰ τοῦτο καὶ τῇ φιλανθρωπίᾳ αὐτοῦ βουθυτεῖν κατ' ἔτος ἐν τε
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν ἣ ταῦτα ἀνεγνώζει καὶ ἐν ταῖς τῷ παλατίῳ
 προσηκούσαις, εἰκόνας τε αὐτοῦ χρυσῆς ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀναγομέ-
 νης καὶ ἔμνων ἐπ' αὐτῇ διὰ τῶν εὐγενεστάτων παίδων ἀδομίων,
 11 ἐψηφίσαντο. τὰ τε ἐπινίκια τὰ σμικρότερα ὥς καὶ πολέμιους τινὰς
 νενικηκότι πέμψαι αὐτῷ ἔδωκαν.

καὶ οἱ μὲν τότε ταῦτ' ἔγνωσαν, καὶ μετὰ τοῦτο κατὰ πᾶσαν
 17 ὥς εἰπεῖν ἀφορμὴν πάντως τι αὐτῷ προσετίθεσαν· Γάιος δὲ ἐκείνης
 μὲν τῆς πομπῆς οὐδὲν προετίμησεν (οὐδὲ γὰρ οὐδὲ μέγα τι ἐνόμιζεν
 εἶναι ἵππῳ δι' ἡπείρου διελεύσαι), διὰ δὲ τῆς θαλάσσης τρόπον τινὰ
 διυπεῦσαι ἐπεθύμησε, γεφυρώσας τὸ μεταξὺ τῶν τε Ποντιόλων
 καὶ τῶν Βαυλῶν. τὸ γὰρ χωρίον τοῦτο καταντιπέραν τῆς πόλεως
 2 ἐστὶ, διέχον αὐτῆς σταδίους ἑξ καὶ εἰκοσιν. πλοῖα δὲ ἐς τὴν γέφυ-
 ραν τὰ μὲν ἡθροίσθη τὰ δὲ καὶ κατεσκευάσθη· οὐ γὰρ ἐξήρασε
 τὰ ξυλλεγῆναι δυνηθέντα ὥς ἐν βραχυτάτῳ, καίτοι πάντα ὅσα ἐν-
 δέχετο συναχθέντα, ἀφ' οὗπερ καὶ λιμὸς ἐν τε τῇ Ἰταλίᾳ καὶ ἐν
 3 τῇ Ρώμῃ μάλιστα ἰσχυρὸς ἐγένετο. ἐξείχθη δὲ οὐχ ἀπλῶς δίοδος
 τις, ἀλλὰ καὶ ἀνάπαιλαι ἐν αὐτῇ καὶ καταλύσεις, ὥστε καὶ ὕδωρ
 αὐτὰς πότιμον ἐπίρριπτον ἔχειν, ἐποιήθησαν. ἐπειδὴ τε ἔτοιμα ἦν,
 τὸν τε θάνατον τὸν Ἀλεξάνδρου, ὥς γε ἔλεγε, καὶ ἐπ' αὐτῷ χλαμύδα
 σφρικὴν ἀλουργῇ, πολὺ μὲν χρυσίον πολλοὺς δὲ καὶ λίθους Ἰνδιζοὺς

ἔχονσαν, ἐπενέδν, ξίφος τε παρ᾽ ἐξώσατο καὶ ὑσπίδα ἔλαβε καὶ δρὺν
 ἐστεφανώσατο, καὶ τούτου τῷ τε Ποσειδῶνι καὶ ἄλλοις τισὶ θεοῖς 4
 φθόγῳ τε θύσας, μὴ καὶ βασκανία τις αὐτῷ, ὡς ἔφασκε, γένηται,
 ἔς τε τὸ ζεύγμα ὑπὸ τῶν Βαύλων ἐσέβαλε, παμπληθεῖς καὶ ἱππέας
 καὶ πεζοὺς ὀπλισμένους ἐπαγόμενος, καὶ σπονδῇ καθάπερ ἐπὶ πο-
 λεμίους τινὰς ἐς τὴν πόλιν ἐσέπεσεν. κἀνταῦθα τῆς ὑστεραίας ἀνα- 5
 πανούμενος ὥσπερ ἐκ μάχης, ἀνεκομίσθη διὰ τῆς αὐτῆς γεφύρας
 ἐφ' ὁρύματος, χιτῶνα χρυσόπαστον ἐνδύς· ἦγον δὲ αὐτὸν οἱ ἀθληταὶ
 ἵπποι οἱ ἀξιονικότατοι. καὶ ἄλλα τε αὐτῷ πολλὰ ὡς καὶ λάφυρα
 συνηκολούθησε, καὶ Λαρεῖος ἀνὴρ Ἀρσακίδης, ἐν τοῖς δμηρεούουσι
 τότε τῶν Πάρθων ὢν· οἱ τε φίλοι καὶ οἱ ἐταῖροι αὐτοῦ ἐπὶ ὄχη- 6
 μάτων ἐν ἐσθῆσιν ἀνδρῶν ἐφείποντο, καὶ ὁ στρατὸς καὶ ὁ γε
 λοιπὸς ὄμιλος, ἰδίως πως ἔκαστοι κεκοσμημένοι. καὶ ἔδει γὰρ αὐτόν,
 οἷα ἐν τε στρατιᾷ τοιαύτῃ καὶ ἐπὶ νίκῃ τηλικαύτῃ, καὶ δημηγορήσai
 τι, ἀνέβη τε ἐπὶ βῆμα ἐπὶ πλοίων καὶ αὐτὸ κατὰ μέσην πον τὴν
 γέφυραν πεποιημένον, καὶ πρῶτον μὲν ἑαυτὸν ὡς καὶ μεγάλων τινῶν 7
 ἔργων ἐπιχειρητὴν ἀπεσέμνυνεν, ἔπειτα δὲ τοὺς στρατιώτας ὡς καὶ
 πεπονηκότας καὶ κεκινδυνευκότας ἐπήνεσεν, ἄλλα τε καὶ αὐτὸ τοῦτο
 εἰπὼν, ὅτι περὶ διὰ τῆς θαλάσσης διέδραμον. καὶ χρήματά τε 8
 διὰ τοῦτο αὐτοῖς ἔδωκε, καὶ μετὰ τοῦτο αὐτὸς τε ἐπὶ τῆς γεφύρας
 ὥσπερ ἐν νήσῳ τινί, καὶ ἐκεῖνοι ἐν ἑτέροις πλοίοις περιορῶντες,
 τό τε λοιπὸν τῆς ἡμέρας καὶ τὴν νύκτα πᾶσαν εἰσιτιάθησαν, πολ-
 λοῦ μὲν αὐτόθεν φωτὸς πολλοῦ δὲ καὶ ἐκ τῶν ὀρνῶν ἐπιλάμψαντος
 σφίσιν. τοῦ γὰρ χωρίου μνηροειδοῦς ὄντος πῦρ πανταχόθεν, καθάπερ 9
 ἐν θεάτρῳ τινί, ἐδείχθη, ὥστε μηδεμίαν αἰσθησθῆναι τοῦ σκότου γε-
 νέσθαι· καὶ γὰρ τὴν νύκτα ἡμέραν, ὥσπερ πον τὴν θάλασσαν
 γῆν, ποιῆσαι ἠθέλησεν. ἐμπλησθεῖς δὲ δὴ καὶ ὑπερκορῆς καὶ σίτου
 καὶ μέθης γενόμενος συγχρὺς μὲν τῶν ἐταίρων ἐς τὴν θάλασσαν
 ἀπὸ τῆς γεφύρας ἔρριψε, συγχρὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐν πλοίοις 10
 ἐμβόλους ἔχονσι περιπλεύσας κατέδυσεν, ὥστε καὶ ἀπολέσθαι τινάς·
 οἱ γὰρ πλείους καίπερ μεθύοντες ἐσώθησαν. αἴτιον δὲ ὅτι καὶ
 λειοτάτῃ καὶ στασιμωτάτῃ ἡ θάλασσα, καὶ ἐν ᾧ ἡ γέφυρα ἐξεύχθη
 καὶ ἐν ᾧ τὰ ἄλλα ἐποιήθη, ἐγένετο. καὶ τι καὶ ἀπὸ τούτου ἀγκώθη, 11
 λέγων ὅτι καὶ ὁ Ποσειδῶν αὐτὸν ἐφοβήθη, ἐπεὶ ἔς γε τὸν Λαρεῖον
 καὶ τὸν Ξέρξην οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἀπέσκιωπτεν, ὡς καὶ πολλαπλάσιον
 σφῶν μέτρον τῆς θαλάσσης ζεύξας.

τῆς μὲν δὴ γεφύρας ἐκείνης τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο, καὶ αἰτίαν 18
 καὶ αὐτὴ θανάτου πολλοῖς παρέσχεν· ἔξαρμωθεῖς γὰρ ἐς αὐτὴν

πολλῷ πλείοσι διὰ τὰς οὐσίας ἐπεβούλευσεν. ἐδίκαζε δὲ καὶ ἰδίᾳ
 2 καὶ μετὰ πάσης τῆς γερουσίας. καὶ τινα καὶ ἐκείνη καθ' ἑαυτὴν
 ἔκρινεν· οὐ μέντοι καὶ αὐτοτελὴς ἦν, ἀλλ' ἐφέσιμοι δίκαι ἀπ' αὐτῆς
 ἐγίνοντο συχναί. καὶ τὰ μὲν τῇ βουλῇ δόξαντα ἄλλως ἐφανεροῦτο,
 3 τῶν δὲ ὑπὸ τοῦ Γαίου καταψηφισθέντων τὰ ὀνόματα ἐξετίθετο,
 ὥσπερ φοβουμένου αὐτοῦ μὴ διαλάθωσιν. καὶ οὗτοί τε ἐκολάζοντο,
 οἱ μὲν ἐν τῷ δεσποτηρίῳ οἱ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Καπιτωλίου κατα-
 κρημνιζόμενοι, καὶ ἔτεροι σφᾶς αὐτοὺς προαπεκτίννυσαν. οὐδὲ γὰρ
 οὐδὲ τοῖς ἐξελαυνόμενοις ἀσφάλεια ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων πολλοὶ
 ἦτοι κατὰ τὴν ὁδὸν ἢ καὶ ἐν τῇ φυγῇ διεφθείροντο. καὶ τὰ μὲν
 4 τῶν ἄλλων οὐδὲν δεῖ λεπτολογεῖντα μάτην τοὺς ἀναγνώσους
 διοχλεῖν· Καλβίσιος δὲ δὴ Σαβῖνος ἐν τε τοῖς πρώτοις τῆς βουλῆς
 ὢν καὶ τότε ἐκ τῆς ἐν τῇ Παννονίᾳ ἀρχῆς ἀφηγμένος, ἢ τε γυνὴ
 αὐτοῦ Κορνηλία γραφέντες (καὶ γὰρ ἐκείνη ὡς φυλακὰς τε ἐφοδεύ-
 5 σασα καὶ τοὺς στρατιώτας ἀσκοῦντας ἰδοῦσα αἰτίαν ἔσχεν) οὐχ
 ἐπέμειναν τὴν κρίσιν, ἀλλ' ἑαυτοὺς προανάλωσαν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο
 καὶ Τίτιος Ροῦφος ἐποίησεν, ἐγκλημα λαβὼν εἰρηκέναι ὅτι ἡ γε-
 ρουσία ἄλλα μὲν φρονεῖ ἄλλα δ' ἀποφαίνεται. Ἰουνίος τέ τις
 Πρίσκοσ στρατηγὸς ἡτιάθη μὲν ἐπ' ἄλλοις τισίν, ἀπέθανε δὲ ὡς
 πλούσιος. καὶ ἐπ' αὐτῷ ὁ Γάιος, μαθὼν ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ θά-
 νάτου ἐκέκτητο, θανμαστὸν λόγον ἐφθέγγετο, εἰπὼν ὅτι ἡπάτησέ
 με καὶ μάτην ἀπώλετο· ζῆν γὰρ ἐδύνατο.
 19 ἐν τούτοις τοῖς τότε κριθεῖσι καὶ ὁ Ἄφρος ὁ Δομίτιος καὶ κιν-
 δύνῳ παραδόξῳ καὶ σωτηρίᾳ θανμασιωτέρα ἐχρήσατο. ἤχθετο μὲν
 γὰρ αὐτῷ καὶ ἄλλως ὁ Γάιος, ὅτι ἐπὶ τοῦ Τιβερίου γυναικὸς τινος
 2 τῇ Ἀγριππίνῃ τῇ μητρὶ αὐτοῦ προσηκούσης κατηγορήκει· ἐφ' ᾧ
 δὴ ἐκείνη συναντήσασά ποτε αὐτῷ, καὶ μαθοῦσα ὅτι ἐξέστη τῆς
 ὁδοῦ δι' αἰσχύνην, προσεκαλέσατό τε αὐτὸν καὶ ἔφη “Θάρσει, Δο-
 3 μίτιε· οὐ γὰρ σὺ μοι αἴτιος εἶ, ἀλλ' Ἀγαμέμνων.” τότε δὲ ἐπειδὴ
 εἰκόνα τινὰ αὐτοῦ στήσας ἐπύγραμμα αὐτῇ ἐπέγραψε δηλοῦν ὅτι
 4 ἔβδομον καὶ εἰκοστὸν ἄγων ἔτος δεύτερον ὑπάτειοι, ἡγανάκτησεν
 ὡς καὶ προσφέροντός οἱ αὐτοῦ τό τε μειρακιῶδες καὶ τὸ παρὰ νομον,
 καὶ εὐθὺς ἐπὶ τούτῳ, ἐφ' ᾧ καὶ τιμηθῆσεσθαι προσεδόκησεν, ἕς τε
 τὸ συνέδριον αὐτὸν ἐσήγαγε καὶ λόγον κατ' αὐτοῦ μακρὸν ἀνέγνω·
 ἄλλως τε γὰρ προέχειν ἁπάντων τῶν ῥητόρων ἤξιον, καὶ ἐκείνων
 4 δεινότατον εἰπεῖν εἰδὼς ὅντα ὑπερβαλεῖν ἐσπούδαςεν. πάντως ἔ-
 ἄν ἀπέκτεινεν αὐτόν, εἰ καὶ ἐφ' ὅποσοι οὐκ ἀντεπεφίλοισι μῆτο. νῦν
 δὲ ἀντεῖπε μὲν οὐδὲν οὐδ' ἀπελογήσατο, θανμάζειν δὲ δὴ καὶ κα-

ταπειλῆσθαι τὴν δεινότητα τοῦ Γαίου προσποιησάμενος, τὴν τε κατηγορίαν καθ' ἑν ἑκαστον ἐπιλέγων, ὥσπερ τις ἀκροατὴς ἀλλ' οὐχ ὑπεύθυνος ὢν, ἐπὶ κει, καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος αὐτῷ ἐδόθη, πρὸς 5 ἀντιβολίαν καὶ ὀλοφυρμὸν ἐτράπετο, καὶ τέλος ἔς τε τὴν γῆν κατέπεσε καὶ χαμαὶ κείμενος ἰκέτευσεν ὥς καὶ τὸν ῥήτορα αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τὸν Καίσαρα φοβούμενος. καὶ οὕτως ἐκεῖνος, ὁρῶν τε ταῦτα καὶ ἀκούων, διεχύθη, πιστεύσας ὅντως τῇ τῶν λόγων παρασκευῇ κεκρατηκέναι αὐτοῦ· καὶ διὰ τε τοῦτο καὶ διὰ Κάλιστον τὸν ἀπε- 6 λεύθερον, ὃν αὐτὸς τε ἐτίμα καὶ ὁ Δομίτιος ἐτετραπεύκει, ἐπαύσατο ὀργιζόμενος. καὶ τῷ γε Καλλίστῳ αἰτιασαμένῳ αὐτὸν ὕστερον ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ κατηγορήσεν, ἀπεκρίνατο ὅτι οὐκ ἔδει με τοιοῦτον λόγον ἀποκεκρύφθαι. Δομίτιος μὲν δὴ καταγνώσθεις μη- 7 κέτι δεινὸς εἶναι λέγειν ἐσώθη· ὁ δὲ δὴ Σενέκιος ὁ Ἄννιος ὁ Αὐνίκιος, ὁ πάντας μὲν τοὺς καθ' ἑαυτὸν Ῥωμαίους πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους σοφία ὑπεράρας, διεφθάρη παρ' ὀλίγον μήτ' ἀδικήσας τι μήτε δόξας, ὅτι δίκην τινα ἐν τῷ συνεδρίῳ παρόντος αὐτοῦ καλῶς εἶπεν. τοῦτον μὲν οὖν ἀποθανεῖν κελύσας ἀφῆκε, γυναικί τινι ὢν ἐχρητο 8 πιστεύσας ὅτι φθόος τε ἔχοι κακῶς καὶ οὐκ ἔς μακρὰν τελευτήσοι· τὸν δὲ δὴ Δομίτιον καὶ ὑπάτον εὐθὺς ἀπέδειξε, τοὺς τότε ἄρχοντας 20 καταλύσας, ὅτι τε ἐς τὰ γενέθλια αὐτοῦ ἱερομνησίαν οὐκ ἐπήγγειλαν, καίτοι τῶν στρατηγῶν ἱπποδρομίαν ἐν αὐτῷ ποιησάντων καὶ θηρία ἀποκτεινάντων, ὅπερ που καθ' ἑκαστον ἔτος ἐγίνετο, καὶ ὅτι ἐπὶ ταῖς τοῦ Αὐγούστου νίκαις ὡς τὸν Ἀντωνίου ἐνεκικήκει ἐορτήν, ὥσπερ εἶθιστο, ἤγαγον. ἵνα γὰρ συγκοφαντήσῃ αὐτούς, τοῦ Ἀντωνίου 2 μᾶλλον ἢ τοῦ Αὐγούστου ἀπόγονος δοκεῖν ἠθέλησεν εἶναι· καὶ προεῖπε γε οἷς καὶ τὰλλα ἀνεκρίνου, ὅτι πάντως ὁπότερον ἂν τι ποιήσωσιν ἀμαρτήσουσιν, ἄντε ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντωνίου συμφορᾷ βοηθήσωσιν, ἄντε ἐπὶ τῇ τοῦ Αὐγούστου νίκῃ ἄθνητοι γένωνται. ἐκείνους μὲν δὴ διὰ ταῦτα ἀσθμερὸν τῆς ἀρχῆς ἐπαυσε, τὰς ῥάβ- 3 δους σφῶν προσεντρίψας, ἐφ' ᾧ δὴ ὁ ἕτερος αὐτῶν ἀδημονήσας ἑαυτὸν ἔσφαξεν· τὸν δὲ δὴ Δομίτιον συνάρχοντα αὐτοῦ λόγῳ μὲν ὁ δῆμος ἔργῳ δ' αὐτὸς εἵλετο. ἀπέδωκε μὲν γὰρ τὰς ἀρχαιρεσίας αὐτοῖς· ἅτε δὲ ἐκείνων τε ἀργοτέρων ὑπὸ τοῦ πολλῷ χρόνῳ μηδὲν 4 ἑλευθέτως κεχηματικέναι ἐς τὸ δρᾶν τι τῶν προσηκόντων σφίσιν ὄντων, καὶ τῶν σπουδαρχιώντων μάλιστα μὲν μὴ πλειόνων ἢ ὅσους αἰρεῖσθαι ἔδει ἐπαγγελλόντων, εἰ δέ ποτε καὶ ὑπὲρ τὸν ἀριθμὸν γένοιτο, διομολογουμένων πρὸς ἀλλήλους, τὸ μὲν σχῆμα τῆς δημοκρατίας ἐσώζετο, ἔργον δ' οὐδὲν αὐτῆς ἐγίνετο. καὶ διὰ τοῦτο 5

7 2 ὁ ante A. om*
τὸν σι*

8 2 ἐχοιτο*

20 1 3 αὐτοῖς?

3 3 Δομ.

ὑπ' αὐτοῦ αὐθις τοῦ Γαίου κατελύθησαν. καὶ τούτου τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ Τιβερίου καθίστατο, στρατηγοὶ δὲ τότε μὲν πεντεκαίδεκα, ἔστι δ' ὅτε ἐνὶ πλείους ἢ καὶ ἐλάττους, ὥς που καὶ ἔτιχον, ἤρουντο.

- 6 περὶ μὲν οὖν τὰς ἀρχαιοεσίας ταῦτα ἔπραξεν, οὕτω δὲ δὴ τὸ σύμπαν καὶ βάσκανος καὶ ὑποπτος πρὸς πάντα ὁμοίως ἦν ὥστε καὶ Καρίαν Σεζοῦνδον ῥήτορα φρυγαδεῦσαι ποτε, ὅτι λόγον τινὰ
7 ἐν γυμνασίᾳ κατὰ τυράννων εἶπεν. ἐπειδὴ τε Λούκιος Πίσων ὁ τῆς τε Πλαγκίνης καὶ τοῦ Γαίου τοῦ Πίσωνος υἱὸς ἄρξας τῆς Ἀφρικῆς ἔτυχεν, ἐφοβήθη μὴ νεωτερίσῃ τι ὑπὸ μεγαλαυχίας, ἄλλως τε καὶ ὅτι δύναμιν πολλὴν καὶ πολιτικὴν καὶ ξενικὴν ἔξεν ἔμελλε, καὶ δίχα τὸ ἔθνος νεύμας ἑτέρῳ τό τε στρατιωτικὸν καὶ τοὺς νομιάδας τοὺς περὶ αὐτὸ προσέταξεν· καὶ ἔξ ἐκείνων καὶ δεῦρο τοῦτο γίγνεται.
21 καὶ ἤδη γὰρ τὰ τε ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἰταλίᾳ χρήματα πάντα ὥς εἰπεῖν, ὅθεν τι καὶ ὁπωσοῦν οἷόν τε ἦν αὐτῷ λαβεῖν, ἀναλώκει, καὶ οὕτε ἐνταῦθα πόρος τις ἀξιοχρεῶς ἢ καὶ δυνατὸς εὐρίσκετο, καὶ αἱ δαπάναι ὑπερήπειγον αὐτόν, ἐς τὴν Γαλα-
2 τίαν ἀφώρμησε, πρόσφασιν μὲν τοὺς Κελτοὺς τοὺς πολεμίους ὥς καὶ παρακινουντάς τι ποιησάμενος, ἔργῳ δὲ ὅπως καὶ τὰ ἐκείνων ἀνθοῦντα τοῖς πλούτοις καὶ τὰ τῶν Ἰβήρων ἐκχρηματίσσειται. οἱ μὲντοι καὶ ἄντικρυς τὴν ἔξοδον προσηγγεῖλεν, ἀλλ' ἐς προάστειόν τι ἐλθὼν εἰτ' ἐξαίφνης ἀπῆρε, πολλοὺς μὲν ὀρηχστάς πολλοὺς δὲ
3 μονομαχούς ἵππους γυναῖκας τὴν ἄλλην τρυφὴν παγόμενος. ἐλθὼν δὲ ἐκείσε τῶν μὲν πολεμίων οὐδένα ἐκάκωσεν (εὐθύς τε γὰρ ὀλίγον ὑπὲρ τοῦ Ῥήνου προχωρήσας ἐπέστρεψε, καὶ μετὰ τοῦτο ὀρηχσας ὥς καὶ ἐς τὴν Βρεττανίαν στρατεύσων ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὠκεανοῦ ἀνεκομίσθη, καὶ τοῖς ὑποστρατήγοις τοῖς κατορθοῦσι τι πᾶν ἤχθετο), τοὺς δ' ὑπηκόους τοὺς τε συμμάχους καὶ τοὺς πο-
4 λίτας πλείστα καὶ μέγιστα ἐκακούργησεν. τοῦτο μὲν γὰρ τοὺς τι ἔχοντας ἐπὶ πάσῃ προβάσει ἐσύλα, τοῦτο δὲ καὶ δῶρα οἱ τε ἰδιῶται καὶ αἱ πόλεις ἐκοῦσαι δῆθεν μεγάλα αὐτῷ ἦγον. ἄλλους ὥς νεω-
5 τερίζοντας, ἄλλους ὥς ἐπιβουλεύοντάς οἱ ἐφόνευσεν. καὶ ἦν δημόσιον ἔργλημα πᾶσι σφισι τὸ πλουτεῖν. καὶ αὐτῶν τὰ κτήματα αὐτὸς πιπράσκων πολλῶ καὶ ἐκ τούτου πλέον ἡργυρολόγει· πάντες γὰρ ἡναγκάζοντο παντοίως τε καὶ πολὺ γὰρ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ὠνεῖσθαι, δι' ἃ εἶρηκα. ἀπ' οὗπερ καὶ τὰ τῆς μοναρχίας κειμήλια τὰ κάλ-
6 ιστα καὶ τιμιώτατα μεταπειράμενος ἀπεκέρυξε, τὴν δόξαν τῶν ποτε χρησαμένων αὐτοῖς συμπωλῶν σφίσιν. ἐπέλεγε γοῦν ἐφ' ἐκάστῳ

“τοῦτό μου ὁ πατήρ ἐκτίσματο, τοῦτο ἡ μήτηρ, τοῦτο ὁ πάππος, τοῦτο ὁ πρόπαππος· Ἀντωνίου τοῦτο Αἰγύπτιον, Αἰγύσιον τὸ νικητήριον.” καὶ τούτω τὴν τε ἀνάγκην ἅμα τῆς πράξεως αὐτῶν ἐνεδείκνυτο, ὥστε μηδένα ὑπομένειν ἀπορεῖν δοκεῖν, καὶ τὸ ἀξίωμα σφίσι συναπεδίδωτο.

οὐ μέντοι καὶ περιεποιεῖτό τι, ἀλλ’ ἐς τε τὰλλα ἐδαπάνη ὥσπερ 22
εἰώθει (καὶ γὰρ θείας τινας ἐν τῷ Λουγδούνῳ ἐπετέλεσεν), καὶ ἐς
τὰ στρατεύματα· εἴκοσι γάρ, ὡς δὲ τινὲς φασι, πέντε καὶ εἴκοσι
μυριάδας στρατιωτῶν ἤθροισεν. καὶ ὑπ’ αὐτῶν ἐπτάκις αὐτοκράτωρ, 2
ὡς πον καὶ ἔδοξεν αὐτῷ, μήτε μάχην τινὰ νικήσας μήτε πολέμιόν
τινα ἀποκτείνας ἐπωνομάσθη. ἐκείνων μὲν γὰρ ὀλίγους ποτὲ ἀπάτη
τινὶ συλλαβὼν ἔδωκε, τοῦ δὲ δὴ οἴκελον πολὺ μέρος ἀνάλωσε, τοὺς
μὲν καθ’ ἐκάστους κατακόπτων, τοὺς δὲ καὶ ἀθρόους ἅμα πάντας
φονεύσας. ἰδὼν γὰρ ποτε ὄχλον εἴτε δεσμιωτῶν εἴτε καὶ ἄλλων 3
τινῶν, προσέταξε τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, ἀπὸ τοῦ φαλακροῦ μέχρι
τοῦ φαλακροῦ πάντας αὐτοὺς σφαιγεῖν. κυβέων δὲ ποτε, καὶ
μαθὼν ὅτι οὐκ εἴη οἱ ἀργύριον, ἤτησέ τε τὰς τῶν Γαλατῶν ἀπο-
γραφάς, καὶ ἐξ αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους θανατωθῆναι κελεύσας
ἐπανήλθε τε πρὸς τοὺς συγκυβευτὰς καὶ ἔφη ὅτι ὑμεῖς περὶ ὀλίγων 4
δραχμῶν ἀγωνίζεσθε, ἐγὼ δὲ ἐς μυριάδας καὶ πεντακισχιλίας μυριάδας
ἤθροισα. καὶ οὗτοι μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο· ἀμέλει εἰς τις
αὐτῶν Ἰούλιος Σακερδὼς ἄλλως μὲν ἐν χορημάτων ἦκων, οὐ μέντοι
καὶ ὑπερπλουτῶν ὥστε καὶ ἐπιβουλευθῆναι δι’ αὐτά, ὅμως ἐξ ἐπω-
νυμίας ἀπεσφάγη· οὕτως ἀκρίτως πάντα ἐγίνετο. τῶν δὲ ἄλλων 5
τοὺς μὲν πολλοὺς οὐδὲν δέομαι ὀνομαστὶ καταλέγειν, ὃν δὲ δὴ ἡ
ἱστορία τὴν μνήμην ἀπαιτεῖ, φράσω. τοῦτο μὲν γὰρ Γαιτούλιον
Λέντουλον, τὰ τε ἄλλα εὐδόκιμον ὄντα καὶ τῆς Γερμανίας δέκα
ἔτεσιν ἄρξαντα, ἀπέκτεινεν, ὅτι τοῖς στρατιώταις ὤχεώτο· τοῦτο 6
δὲ τὸν Λέπιδον ἐκείνον τὸν ἑραστὴν τὸν ἐρώμενον, τὸν τῆς Αῤου-
σίλλης ἄνδρα, τὸν καὶ ταῖς ἄλλαις αὐτοῦ ἀδελφαῖς τῇ τε Ἀγορίπνῃ
καὶ τῇ Λισίλλῃ μετ’ αὐτοῦ ἐκείνου συνόντα, ὃ πέντε ἔτεσι θάσσον
τὰς ἀρχὰς παρὰ τοὺς νόμους αἰτῆσαι ἐπέτρεψεν, ὃν καὶ διάδοχον 7
τῆς ἡγεμονίας καταλείπειν ἐπηγγέλλετο, κατεφόνευσεν. καὶ τοῖς τε
στρατιώταις ἀργύριον ἐπὶ τούτῳ, καθάπερ πολέμιων τινῶν κεκρα-
τηκώς, ἔδωκε, καὶ ξισγίδια τρία τῷ Ἀρει τῷ τιμωρῷ ἐς τὴν Ρώμην

6 5. εὐπορεῖν* 22 3 1 φονεύων Xiph. p. 130 ἰδὼν —] ὅτι
Γάιος οὕτως ἦν ἀδιάκριτος περὶ τοῦς γόνους ὥστε ποτὲ προσεγενθόντων
αὐτῷ πολλῶν κατηγορουμένων ἐφ’ ᾧ ἐξετάσαι, στήσαι μὲν αὐτοὺς ἐπὶ στί-
χοι, εἰπεῖν δὲ τὸ ὡς γελοῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος λεγόμενον, ἀπὸ τοῦ φαλα-
κροῦ μέχρις ἐκείνου τοῦ κομῶντος πάντας γόνους. M p. 204 4 1 ὑμεῖς
μὲν π. ?* 3 ἐν om 6 1 Αἰουίλλε*

8 ἔπεμψεν. τὰς τε ἀδελφὰς ἐπὶ τῇ συνουσίᾳ αὐτοῦ ἐς τὰς Ποντίας
νῆσους κατέθετο, πολλὰ περὶ αὐτῶν καὶ ἀσεβῆ καὶ ἀσελγῆ τῇ συ-
νεδρίῳ γράψας· καὶ τῇ γε Ἀγριππίνῃ τὰ ὅσα αὐτοῦ ἐν ὕδρῃ
ἔδωκε, κελεύσας οἱ ἐν τοῖς κόλποις αὐτὴν διὰ πάσης τῆς ὁδοῦ
9 ἔχουσιν ἐς τὴν Ῥώμην ἀνενεγκεῖν. ἐπειδὴ τε συχνὰ αὐταῖς δι'
ἐκεῖνον δῆλον ὅτι προεψήφιστο, ἀπηγόρευσε μηδενὶ τῶν συγγενῶν
αὐτοῦ μηδεμίαν τιμὴν δίδοσθαι.

23 τότε μὲν δὴ ταῦτα, ὥς καὶ μεγάλην τινὰ ἐπιβουλὴν διαπεφεν-
γώς, ἐπέστειλεν· πᾶν γὰρ δὴ καὶ ἄλλως προσεποιεῖτο ἐν δεινοῖς τε
2 εἶναι καὶ ταλαιπώρως διάγειν. ἐπεὶ δὲ μαθόντες αὐτὰ οἱ βουλευταὶ
ἄλλα τέ τινα αὐτῷ καὶ τὰ ἐπινίκια τὰ σμικρότερα ἐψηφίσαντο,
πρέσβεις τε ἐπ' αὐτοῖς ἄλλους κλήρω καὶ τὸν Κλαύδιον αἰρετὸν
ἐπέμψαν, τοῦτό τε ἰδυσχέρανεν, ὥστε καὶ αὐθις ἀπειπεῖν μήτε
ἐπαίνου τι μήτε τιμῆς ἐχόμενον τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ γίγνεσθαι,
3 καὶ ὅτι μὴ κατ' ἀξίαν τετιμῆσθαι ἰδόκει. πάντα γὰρ αἱ τὰ διδό-
μενα αὐτῷ παρ' οὐδὲν ἐτίθετο, καὶ ἤχθετο μὲν εἰ μικρὰ τινα ψη-
φισθεῖη, ὥς καταφρονούμενος, ἤχθετο δὲ καὶ εἰ μέλῳ, ὥς καὶ τῆς
τῶν λοιπῶν ἔξουσίας ἀφαιρούμενος. οὐδὲ γὰρ ἐβούλετο δοκεῖν τι
τῶν τιμῶν τινα αὐτῷ φερόντων ἐπ' αὐτοῖς ὥς καὶ κρείττοσιν αὐτοῦ
οὔσι καὶ χαρίσασθαι οἱ ὥς καὶ ἥττονί σφων ὄντι δυναμένοις εἶναι·
4 καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις τινὰ οὐχ ὥς καὶ αὐξήσιν τῆς λαμπρότητος
ἀλλ' ὥς καθαίρειν τῆς ἰσχύος αὐτῷ φέροντα διέβαλλεν. καὶ μέντοι
καὶ ταῦθ' οὕτω φρονῶν ὠργίζετο αὐτοῖς, εἴ ποτε ἐλάττω σφᾶς τῆς
ἀξίας ἐψηφίσθαι οἱ ἔδοξεν. οὕτω που ἑμπληκτος ἦν, καὶ οὐδεὶς
5 αὐτοῦ ῥαδίως τυχεῖν ἰδύνατο. ἐκείνους μὲν οὖν τοὺς πρέσβεις διὰ
τοῦθ' ὥς καὶ κατασκόπους ὑπιδόμενος, οὔτε πάντας προσεδέξατο,
ἀλλ' ὀλίγους ἐπιλέξάμενος τοὺς λοιπούς, πρὶν ἐς τὴν Γαλατίαν ἐλθεῖν,
ἀπεπέμψατο, οὐθ' οὐς γε προσήκατο σεμινοῦ τινὸς ἠξίωσεν, ἀλλὰ
καὶ τὸν Κλαύδιον ἀπέκτεινεν ἄν, εἰ μὴ κατεφρόνησεν αὐτοῦ τὰ μὲν
τῇ φύσει τὰ δὲ καὶ ἐκ προνοίας πολλὴν νουθεσίαν προσποιουμένων.
6 ἑτέροους δὲ αὐθις πλείους τε πεμφθέντας (πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις
τὴν ὀλιγότητα τῶν προτέρων ἡτιῶτο) καὶ πολλὰ τι ἐψηφίσθαι οἱ
ἀγγέλλοντας ἡδέως ὑπεδέξατο, καὶ προαπήντησέ τε αὐτοῖς, ὅφ' ὦν
7 καὶ αὐτῶν αὐθις ἐτιμῆθη. καὶ τοῦτο μὲν ὕστερον ἐγένετο· τότε
δὲ ἐκβαλὼν τὴν Παυλίαν, προσφάσει μὲν ὥς μὴ τίχτουςαν, τὸ δ'
ἀληθές ὅτι διακορὴς αὐτῆς ἐγεγόνει, Μιλωνίαν Καισιωνίαν ἐγῆμεν,
ἢν πρότερον μὲν ἐμοίχευε, τότε δὲ καὶ γαμετὴν ποιήσασθαι ἠθέλησεν,

8 4 τῆς om* 9 2 προσεψηφίστατο 23 3 1 δοκεῖ 5 ὥς]
εἶναι ὥς 6 2 χαρ. σφῶν οἱ ὥς καὶ ἥττον σφῶν τι δ. 6 2 πολλὰ
προσείη? 3 ὅφ' καὶ χοήμασιν σφᾶς εἰμῆσεν, ἀφ'?

ἐπειδὴ ἐν γαστροῖς ἔσχευεν, ἢ⁸ αὐτῷ παιδίον τριακονθήμερον τέκη. οἱ⁸
 δὲ ἐν τῇ Ρώμῃ ἐταράττοντο μὲν καὶ ἐκ τούτων, ἐταράττοντο δὲ
 καὶ ὅτι δίκαια σφίσιν ἐπὶ τε τῇ πρὸς τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ
 τῇ πρὸς τοὺς πεφονευμένους φίλτα πολλὰ ἐπήγοντο, ὥς καὶ ἀγο-
 ρανόμους στρατηγούς τέ τινὰς ἀναγκασθῆναι τὴν ἀρχὴν ἀπειπόντας
 κριθῆναι. καὶ τούτῳ καὶ ὑπὸ καυμάτων ἐταλαιπώρησαν· τοσαύτη⁹
 γὰρ ὑπερβολὴ αὐτῶν ἐγένετο ὥστε καὶ παραπετάσματα ὑπὲρ τῆς
 ἀγορᾶς ὑπερταθῆναι. ἐν τούτοις τοῖς τότε φεύγουσι καὶ ὁ Τηγε-
 λῖνος ὁ Σωφόνιος, ὥς καὶ τὴν Ἀγορίππιν μεμοιχενκώς, ἔξέπεσεν.

οὐ μὲντοι ταῦθ' οὕτως αὐτοὺς ἐλῶπει ὥς τὸ προσδοκᾶν ἐπὶ²⁴
 πλεῖον τὴν τε ὁμότητα τὴν τοῦ Γαίου καὶ τὴν ἀσέλγειαν αὐξήσιν,
 καὶ μάλιστα⁹ ὅτι πεννθάνοντο τὸν τε Ἀγορίππιν αὐτῷ καὶ τὸν Ἀν-
 τίοχον τοὺς βασιλεῖς ὥσπερ τινὰς τυραννοδιδασκάλους συνεῖναι.
 καὶ διὰ ταῦθ' ὑπατεύοντος αὐτοῦ τὸ τρίτον οὐδεὶς οὔτε τῶν δη.²
 μάρχων οὔτε τῶν στρατηγῶν ἀθροῖσαι τὴν γερονσίαν ἐτόλμησεν.⁴⁰
 συνάρχοντα γάρ, οὗτοι καὶ ἐπιτηδεύσας, ὥσπερ οἷονταί τινες, ἀλλὰ
 τοῦ μὲν προαποδεδειγμένου τελευτήσαντος, ἑτέρου δὲ μηδενὸς δι-
 ὀλίγον οὕτως ἐν τῇ ἐκδημίᾳ αὐτοῦ ἀντικαταστήναι δυνήθέντος,
 οὐδὲνα ἔσχευεν. καὶ ἔδει μὲν πού τοὺς στρατηγούς, οἷς τὰ τῶν ὑπ' αὐ-³
 τῶν ἔργα ὁπόταν ἀποδημήσωσι μέλει, πάντα αὐτὰ ἐπιτετελεῖν·
 ὅπως δὲ δὴ μὴ καὶ ἀντὶ τοῦ αὐτοκράτορος δόξωσί τι πεποιημέναι,
 οὐδὲν τῶν καθηκόντων ἐπραῖαν, ἀλλ' ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀθροῖοι οἱ⁴
 βουλευταὶ ἀναβάντες τὰς τε θυσίας ἔθυσαν καὶ τὸν τοῦ Γαίου
 δίσκρον τὸν ἐν τῷ ναυῷ κείμενον προσεκύνησαν, καὶ ἔτι καὶ ἀργύριον
 κατὰ τὸ ἐπὶ τοῦ Ἀγούστου ἔθος ἰσχύσαν, ὥς καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ
 δίδόντες, κατέθεσαν. καὶ τοῦτο μὲν καὶ τῷ ἔξῃς ἔτι ὁμοίως ἐγέ-⁵
 νετο, τότε δὲ συνῆλθον μὲν μετὰ ταῦτα ἐς τὸ συνέδριον μηδενὸς
 σφας ἀθροίσαντος, ἐπραῖαν δὲ οὐδέν, ἀλλ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν τε
 τοῖς ἐπαίνοις αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς ὑπὲρ αὐτοῦ εὐχαῖς κατέτριψαν·
 ἐπειδὴ γὰρ οὔτε ἐφίλουν αὐτὸν οὔτε σώζεσθαι ἐβούλοντο, ἐπὶ πλεῖον⁶
 ἀμφότερα, ὥς καὶ τὸ συνειδὸς σφῶν διὰ τοῦτο ἐπληγασόμενοι,
 προσεποιήσαντο. καὶ τῇ τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ τῇ τὰς εὐχὰς ἐχούσῃ συν-
 ῆλθον μὲν, πάντων τῶν στρατηγῶν ἐκ κοινοῦ προγράμματος τὴν
 σύνοδόν σφισιν ἐπαγγειλάντων, ἐχορημάτισαν δὲ οὔτε τότε οὔτε αὐθις
 οὐδέν, μέχρις οὗ ὁ Γάιος δωδεκάτῃ ἡμέρᾳ τὴν ἀρχὴν ἀπειπὼν ἡγ-
 γέλθη. τότε γὰρ παραλαβόντες αὐτὴν οἱ ἐς τὸ ἔπειτα κεχειροτονη-⁷
 μένοι διώκον τὰ προσήκοντα σφίσι, καὶ ἐψηφίσθη ἄλλα τε καὶ
 ἵνα τοῖς τοῦ Τιβερίου καὶ τοῖς τῆς Δρονσίλλης γενεαῖσις τὰ αὐτὰ

ἄπερ καὶ τοῖς τοῦ Ἀγνούστου γίγνεται. καὶ τινα καὶ οἱ ἐκ τῆς
 δοχίστρας πανήγυρην τε ἐπετέλεσαν καὶ θῆαν παρόσχοντο, καὶ εἰκόνα
 8 τοῦ τε Γαῖου καὶ τῆς Ἀρουσίλλης στήσαντες ὡσίωσαν. ταῦτα δὲ
 ἐξ ἐπιστολῆς που τῆς τοῦ Γαῖου ἐπράχθη· καὶ γὰρ τὰλλα ὅσα
 χρηματίζεσθαι ἐβούλετο, ὀλίγα μὲν πᾶσι τοῖς βουλευταῖς, τὰ δὲ δὴ
 πλείω τοῖς ὑπάτοις γράφων, καὶ ἐκεῖνα ἔστιν ὅτε ἐν τῷ συνεδρίῳ
 ἀναγινώσκεσθαι ἐκέλευεν.

25 καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἔπραττον, Γάιος δὲ ἐν τούτῳ τὸν τε Πτολε-
 μαῖον τὸν τοῦ Ἰόβα παῖδα μεταπέμψας, καὶ μαθὼν ὅτι πλουτεῖ,
 ἀπέκτεινε, καὶ ἄλλους πολλοὺς μετ' αὐτοῦ· ὅτε καὶ πρὸς τὸν ὠκεα-
 ρὸν ἔλθων ὡς καὶ ἐν τῇ Βρεττανίᾳ στρατεύσων, καὶ πάντας τοὺς
 2 στρατιώτας ἐν τῇ ῥῆνι παρατάξας, τριήρους τε ἐπέβη καὶ ὀλίγον
 ἀπὸ τῆς γῆς ἀπύρας ἀνέπλευσε, καὶ μετὰ τοῦτο ἐπὶ βήματος ὑψη-
 λοῦ ἰῆσας καὶ σύνθημα τοῖς στρατιώταις ὡς ἐς μάχην δούς, τοῖς
 τε σαλπικταῖς ἑξοτρύνας αὐτούς, εἴτ' ἑξαίρνης ἐκέλευσε σφισι τὰ
 3 κογχύλια συλλέξασθαι. λαβὼν τε τὰ σκῦλα ταῦτα (καὶ γὰρ λαφύ-
 ρων δῆλον ὅτι πρὸς τὴν τῶν ἐπινικίων πομπὴν ἔδειτο) μέγα τε
 ἐφρόνησεν ὡς καὶ τὸν ὠκεανὸν αὐτὸν δεδουλωμένος, καὶ τοῖς στρα-
 τιώταις πολλὰ ἐδώρῃσατο. καὶ ὁ μὲν ἐς τὴν Ῥώμην τὰ κογχύλια
 4 ἀνεκόμενεν, ἵνα καὶ ἐκεῖνοις τὰ λάφρεια δεῖξῃ· ἡ δὲ βουλή οὗθ'
 ὅπως ἐπὶ τούτοις ἡσυχάζου εἶχεν, ὅτι μεγαλοφρονοῦμενον αὐτὸν
 ἐπυνθάνετο, οὗθ' ὅπως αὐτὸν ἐπαινέσειεν· ἂν γὰρ τις ἐπὶ μηδεμιᾷ
 ἢ μικρᾷ τινὶ ἀνδραγαθίᾳ ἦτοί ἐπαίνους μεγάλους ἢ καὶ τιμὰς ἑξαι-
 σίους ποιῇται, διαμωκάσθαι τε καὶ διασίλλουιν αὐτὴν ὑποπτεύεται.
 5 ὁμῶς ἐσελθὼν ἐς τὴν πόλιν τὴν μὲν βουλὴν ὀλίγον ἐδέξεν ἀπο-
 λέσαι πᾶσαν, ὅτι μὴ τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον αὐτῷ ἐψηφίστατο, τὸν δὲ
 δῆμον ἀθροίσας πολὺ μὲν ἀργύριον ἐκ μετεώρου τινὸς πολὺ δὲ
 χρυσίον ἔρρηψεν, καὶ πολλοὶ δὲ ἀπώλοντο διαρπάζοντες· σιδήρια
 γὰρ μικρὰ ἅττα αὐτοῖς, ὡς φασί τινες, ἀνεμέμικτο.

6 Βετιλλῶνον δὲ Κάσιον ἀποσφαγῆναι κελεύσας, καὶ τὸν πατέρα

25 1 3 πρὸς] ἐς· cf. 60 21 3

8 1 τοῦτον δὲ τὸν τρόπον βίους
 πάντως ἐπιβουλευθήσεσθαι ἐμελλε. καὶ ἐγώρασε τὴν ἐπίθεσιν, καὶ συλλαβὴν
 Ἀνίκιον Κερεάλιον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Σέξτον Παπίνιον ἐβυσάνισεν· καὶ
 ἐπεὶ μηδὲν ἐξελάλησεν, ἀνέπεισε τὸν Παπίνιον, σπυριρίαν αὐτῷ καὶ ἄδειαν
 ὑποσχόμενος, κατεπειν τινῶν ἢ ἀληθῶς ἢ ψευδῶς, καὶ ἐκείνον αὐτίκα καὶ
 τοὺς ἄλλους ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀπέκτεινεν. ἐνὸς δὲ τῶν κτεινομένων καὶ
 τὸν πατέρα περιεῖναι κατηνάγκασε τοῦ υἱοῦ φονευομένου· πυθόμενόν τε
 εἰ μύσαι αὐτῷ ἐπιτρέπει, καὶ ἐκεῖνον σφαγῆναι προσέταξεν. ὁ δὲ κινδυ-
 νεύων προσεποιήσατο ἐκ τῶν ἐπιβεβουλευκότων εἶναι, καὶ τοὺς λοιποὺς
 πάντας ἐκφῆναι ὑπέσχετο, καὶ ὠνόμασε τοὺς τε ἐταίρους τοὺς τοῦ Γαῖου
 καὶ τοὺς συνεργοὺς τῆς ἀσελείας καὶ τῆς ὁμοτύχης. καὶ πολλοὺς ἂν ἀπώ-
 λεσεν, εἰ μὴ καὶ τοὺς ἐπάρχους καὶ τὸν Κάλλιστον καὶ τὴν Καισωνίαν
 προσδιαβάλων ἠπιστήθη. καὶ ὁ μὲν ἀπέθανεν, τῷ δὲ Γαίῳ τὸν ὄλεθρον

αὐτοῦ Καπίωνα παρῆναι φανερομένῳ αὐτῷ κατηράγκασε μήτ' ἀδικουῖντά τι μήτ' ἐσηγγεμένον. πυθόμενον τε αὐτοῦ εἰ μῦσαι γέ οἱ ἐπιτρέψει, προσέταξε καὶ ἐκείνον σφαγῆναι.

ἦν δέ τις Πρωτογένης πρὸς πάντα αὐτῷ τὰ χαλεπώτατα ὑπηρε- 2
τῶν, ὥστε καὶ βιβλία αἰὲν δύο περιφέρειν καὶ αὐτῶν τὸ μὲν ξίφος
τὸ δὲ ἐγχειρίδιον ὀνομάζειν. οὗτος ἐσῆλθε ποτε ἐς τὸ συνέδριον
ὥς καὶ κατ' ἄλλο τι, καὶ πάντων, οἷα εἰκός, προσειπόντων τε αὐτὸν 2
καὶ δεξιουμένων δοιμὸν τέ τι Σκριβωνίῳ Πρόκλῳ ἐνεῖδε καὶ ἔφη
“καὶ σὺ με ἀσπάζῃ, μισῶν οὕτω τὸν αὐτοκράτορα;” ἀκούσαντες
δὲ τοῦτο οἱ παρόντες περιέσχον τε τὸν συμβουλευτήν καὶ διέσπασαν.

ὅτι οἱ βουλευταὶ καὶ παρηγῆρες τινὰς τῷ Γαίῳ ἐψηφίσαντο, 3
καὶ ὅπως βήματι τε ὑψηλῷ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ὥστε μηδὲνα ἐξι-
κνεῖσθαι, καὶ φρουρᾷ στρατιωτικῇ καὶ ἐκεῖ χρῶτο· καὶ τοὺς ἀν-
δράντας αὐτοῦ φρουρεῖσθαι ἐγνώσαν. ἐπ' οὖν τοῦτοις ὁ Γάιος 4
ἤσθεις τὴν ὀργὴν σφισιν ἀφῆκε καὶ χρηστά τινα προσεκαταπέμψατο.
Πομπύιον γὰρ ἐπιβουλευσάμενος λεχθέντα οἱ ἀπέλκεσεν, ἐπειδὴ ὑπὸ
αὐτὸ τοῦτο παρεσκεύασεν. ἰδίᾳ γὰρ τοὺς ἐπάρχους τε καὶ τὸν Κῦλλιστον
προσκαλεσάμενος “εἰς εἰμὶ” ἔφη, “τρεις δὲ ὑμεῖς, καὶ γυνὸς μὲν ἐγώ,
ὀπλισμένοι δ' ὑμεῖς” εἰ οὖν μισεῖτέ με καὶ ἀποκτείνειν θέλετε, φρονέσατε.”
ἐξ ἐκείνων δὲ μισεῖσθαι νομίσας καὶ ἔχθεσθαι τοῖς πραιτομένοις ἐκείνους,
ὕπῳπτεσθε σφας, καὶ τὸ ξίφος κἂν τῇ πόλει παρεξώνηντο, καὶ συνέβαλλεν
αὐτοὺς ἀλλήλοις ὅπως μὴ συμφωνῶσι, κατὰ μόνας ἐκάστω ὥς πιστοτάτῃ
διαλεγόμενος περὶ τῶν λοιπῶν, μέχρις οὐ συνέντες τὸ ἐπιχείρημα προήκοντο
αὐτὸν τοῖς ἐπιβουλευουσιν. Z p. 454. ὅτι ὁ αὐτὸς Γάιος συλλαβὴν Κεριά-
λιον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Παπίον βουλευτὰς ἐτιμωρήσατο, ὥστε ἔξαιρεῖν
τάς κατ' αὐτοῦ γινομένας ἐπιβουλὰς. καὶ ὁ μὲν Κεριάλιος παντελῶς οὐδὲν
εἶπεν... παρασχῆμα δὲ ἐπ' ὅψεσιν αὐτοῦ ἀνηρέθησαν. ἐν οἷς ἦν καὶ
Βασίλος· καὶ παρεσκεύασε τὸν πατέρα αὐτοῦ μὴ ψευδῶς κατηγορηθέντα
μηδὲ ἐγκλημα ἔχοντα παρῆναι, ἵνα θεάσθαι τὴν ἀνάρεσιν τοῦ παιδός.
πυθόμενον δὲ τοῦ γέροντος εἰ ἔξεστιν αὐτῷ μῦσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐκέ-
λευσε μετὰ τὸ φανευθῆναι τοὺς κακῶν φανευθῆναι. ὁ δὲ προσποιη-
σάμενος ἔλεγε δικαίαν εἶναι τὴν κρίσιν τοῦ βασιλέως· ὥς ἀληθῶς γὰρ καὶ
ἐκείνους καὶ αὐτῶν τῶν φονέων εἶναι, καὶ πολλοὺς ἄλλους εἶναι τοὺς συ-
νειδόμενους ἡμῖν. καὶ ἀπειτηθεὶς εἶπεῖν εἶπε πάντας τοὺς πλησίον αὐτοῦ καὶ
τοῖς κακοῖς τοῦτοις ὑπουργοῦντας. καὶ ἔδρασεν ἐν τὰ μέγιστα, εἰ μὴ προ-
αχθεὶς καὶ τοὺς πάνυ γνησίους αὐτοῦ ὠνόμασεν· οὕτω γὰρ ἠπιστήθη καὶ
περὶ τῶν ἄλλων. ἐκείνος δὲ ἀνηρέθη. M p. 204. ὅτι ὁ αὐτὸς Γάιος τὸν
τε ἐπαρχον καλέσας καὶ ἄλλους δύο εἰσῆλθεν ἐν χιτωνίσκῳ, καὶ λέγει αὐ-
τοῖς “ἰδοὺ ὑμεῖς τρεῖς ἐστὲ ὀπλισμένοι, ἐγὼ δὲ μόνος καὶ γυνὸς· ἐάν
μισήτε με, φρονέσατέ με.” ὥς δὲ ἐκείνοι εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ προσέπεσον
καὶ παρεκάλουν μηδὲν τοιοῦτον περὶ αὐτῶν ἐννοεῖν, ἀνεχώρησε δῆθεν πε-
πεισμένος· πλὴν καὶ αὐτὸς ὑποπτος περὶ τὴν φιλίαν αὐτῶν διέκειτο, κακῶν
ἐδέδισαν. ἐκείνος δὲ συνέκρουεν αὐτοὺς ἀλλήλοις. M p. 205. ὅτι ὁ αὐτὸς
ἐκέλευσε τὴν σύγκλητον συναχθῆναι, καὶ δῆθεν ἀμνηστίαν αὐτοῖς δέδωκεν,
εἰπὼν ὁλόγους πάνυ ἔχειν οἷς ἐτι ὥργιζετο. καὶ πᾶσι τοῖσι διπλὴν ἐδίδου
τὴν φροντίδα· ἔκαστος γὰρ περὶ ἑαυτοῦ ἐνενοῖε. ib. 26 3 1 ὅτι οἱ
βουλ. — 5 2 δεινῶς V p. 669. codices enim cum Xiphilino: ἡσθέντος τε ἐπὶ
τούτῳ τοῦ Γαίου καὶ φήσαντος αὐτοῖς κατηλλάσθαι, ἐψηφίσαντο ὅπως καὶ
βήματι ὑψηλῷ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ βουλ. — χρῶτο. ἀνακαλούντων δὲ αὐτὸν τῶν
μὲν ἥρωα τῶν δὲ θεῶν, δεινῶς 4 2 χρομάτῃ* 3 ἐπιβουλευθῆναι

φίλου προεδόθη, καὶ τὴν ἑταίραν αὐτοῦ, ὅτι βασανισθεῖσα οὐδὲν
 ἔξεῖπεν, οὔτε τι κακὸν ἔδρασε καὶ προσέτι καὶ χρήμασιν ἐτίμησεν.
 5 ἐπαινούμενος οὖν διὰ ταῦτα τὰ μὲν φόβῳ τὰ δὲ καὶ ἐκ ἀληθείας,
 καὶ τῶν μὲν ἥρωα τῶν δὲ θεὸν αὐτὸν ἀνακαλούντων, δεινῶς ἔξε-
 φρόνησεν. ἡξίου μὲν γὰρ καὶ πρότερον ὑπὲρ ἄνθρωπον νομιζέσθαι,
 καὶ τῇ σελήνῃ συγγίγνεσθαι καὶ ὑπὸ τῆς νίκης στεφανοῦσθαι ἔλεγε,
 Ζεὺς τε εἶναι ἐπλάττετο, καὶ κατὰ τοῦτο καὶ γυναιξὶν ἄλλαις τε
 6 πολλαῖς καὶ ταῖς ἀδελφαῖς μάλιστα συνεῖναι προεφασίστατο. καὶ
 Ποσειδῶν αὖθις, ὅτι τοσοῦτον θαλάσσης μέτρον ἔξευξε, τὸν τε
 Ἡρακλέα τὸν τε Διόνυσον τὸν τε Απόλλω τοὺς τε ἄλλους, οὐχ ὅτι
 τοὺς ἄρρενας ἀλλὰ καὶ τὰς θηλείας, ὑπεκρίνετο, Ἥρα τε καὶ Ἀρ-
 τεμις καὶ Ἀφροδίτη πολλάκις ἐγίνετο. πρὸς γὰρ δὴ τὴν τῶν ὀνο-
 μάτων μετάρθωσιν καὶ τὸ ἄλλο σχῆμα πᾶν τὸ προσήκον σφισιν ἐλάμ-
 7 βανε, ὥστε ἰοικέναι ἂν δοκεῖν. τοτὲ μὲν γὰρ θηλυδριώδης ἐωρᾶτο
 καὶ κρατῆρα καὶ θύρσον εἶχε, τοτὲ δὲ ἄρρενωπός, καὶ ῥόπαλον καὶ
 λεοντῆν ἢ καὶ κράνος ἀσπίδα τε ἐφόρει. λειογένειος αὖ καὶ μετὰ
 τοῦτο πωγωνίας ἐφαντάζετο, τρῖαινάν τε ἔστιν ὅτε ἐκράτει, καὶ κε-
 ραντὸν αὖθις ἀνέτενεν. παρθένῳ τε κυνηγετικῇ ἢ καὶ πολεμικῇ
 8 ὁμοιοῦτο, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐγυναίκεν. οὕτω που καὶ τῷ ἠνθιμῷ
 τῆς στολῆς καὶ τοῖς προσθέτοις τοῖς τε περιθέτοις ἀκριβῶς ἐποι-
 κίλλετο, καὶ πάντα μᾶλλον δοκεῖν ἢ ἄνθρωπος αὐτοκράτωρ τε εἶναι
 ἤθελεν. καὶ ποτὲ τις ἀνὴρ Γαλάτης ἰδὼν αὐτὸν ἐπὶ βήματος ἠνθη-
 9 αὐτὸν καὶ ἀνῆρετο "τί σοι δοκῶ εἶναι;" καὶ ὃς ὑπεκρίνατο (ἐρῶ
 γὰρ αὐτὸ τὸ λεχθέν) ὅτι μέγα παραλήρημα. καὶ οὐδὲν μέντοι δι-
 νόν ἐπαθεν· σκυτοτόμος γὰρ ἦν. οὕτω που ῥῶον τὰς τῶν τυχόν-
 των ἢ τὰς τῶν ἐν ἀξιώσει τινὲ ὄντων παρορησίας οἱ τοιοῦτοι φέ-
 10 ρουσιν. ταῦτα μὲν οὖν τὰ σχήματα, ὅποτε τις θεὸς ἐπλάττετο εἶναι,
 ἐλάμβανε, καὶ αὐτῷ καὶ ἱκετεῖται καὶ εὐχαὶ θυσίαι τε κατὰ τὸ πρόσ-
 φορον προσήγοντο· ἄλλως δὲ δὴ ἔν τε τῇ σφρικῇ καὶ ἐν τῇ νικητη-
 27 ρία σκευῇ ὥς πλήθει ἐδημοσίευσεν. ἐφίλει τε ὀλιγίστους· τοῖς γὰρ
 πλείστοις καὶ τῶν βουλευτῶν ἢ τὴν χεῖρα ἢ τὸν πόδα προσκυνεῖν
 ὤρεγε, καὶ διὰ τοῦθ' οἱ φιληθέντες ὑπ' αὐτοῦ χάριν αὐτῷ καὶ ἐν
 τῇ γερονσίᾳ ἐγίνωσκον, καίτοι τοὺς ὀρχηστὰς καθ' ἡμέραν φιλοῦντι
 2 πάντων ὁρώντων. καὶ ταῦτα μέντοι, ὅσα ὥς θεῷ αὐτῷ ἐγίνετο,
 οὐχ ὅτι οἱ πολλοὶ καὶ ἀεὶ τινα κολακεύειν εἰωθότες ἐποίουν, ἀλλὰ
 καὶ οἱ πάντ' ὀδοῦντές τι εἶναι. ὁ γοῦν Ὀϊκέλλιος ὁ Λούκιος οὗτ'
 ἀγενῆς οὗτ' ἄφρων ὢν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐν τῇ Συρίᾳ ἀρχῆς ὀνο-

3 5 πολλαῖς ἄλλαις τε?*

6 1 καὶ II. — 4 ὑπεκρίνετο V p. 670.

10 2 αὐτῶν

27 2 1 καὶ — 3 εἶναι V

μαστός γενόμενος (τά τε γὰρ ἄλλα λαμπρῶς ἡγεμόνευσε, καὶ τὸν 3
 Ἀρτάβανον καὶ ἐκείνη ἐπιβουλεύοντα, ἐπειδὴ μηδεμίαν τιμωρίαν
 ἐπὶ τῇ Ἀρμενίᾳ ἐδεδώκει, κατέπληξέ τε ἀπαντήσας αὐτῷ ἑξαπινάκως
 περὶ τὸν Εὐφράτην ἤδη ὄντι, καὶ ἕς τε λόγους αὐτὸν ὑπηγάγετο
 καὶ θῦσαι ταῖς τοῦ Ἀυγούστου τοῦ τε Γαίου εἰκόσιν ἡνάγκασε,
 σπονδάς τε αὐτῷ πρὸς τὸ τῶν Ῥωμαίων σύμφορον δοῦς καὶ προσ-
 ἔτι καὶ παῖδας αὐτοῦ δημόρους λαβών) — οὗτος οὖν ὁ Βιτέλλιος 4
 μετεπέμφθη μὲν ὑπὸ τοῦ Γαίου ὡς καὶ ἀπολούμενος (ἐφ' οἷς γὰρ
 οἱ Πάρθοι τὸν βασιλεῖα σφῶν ἐξήλασαν, ἐπὶ τούτοις ἐκείνος αἰτίαν
 ἔσχε, μισηθείς τε ὑπὸ τοῦ φθόνου καὶ ἐπιβουλευθείς ὑπὸ τοῦ φό-
 βου· τῷ τε γὰρ κρείττονι ἑαυτοῦ ὁ Γάιος ἤχθετο, καὶ τὸ εὖ
 φερόμενον ὡς καὶ ἐπιθησόμενόν οἱ ὑπώπτευν), ἐσώθη δὲ σχημα- 5
 τίσας πῶς ἑαυτὸν ὥστε καὶ ἐλάττων αὐτῷ τῆς δόξης φανῆναι, καὶ
 πρὸς τε τοὺς πόδας αὐτοῦ προσπεσὼν καὶ δάκρυσι κλαύσας, κἀν
 τούτῳ καὶ θαύσας αὐτὸν πολλὰ καὶ προσκυνήσας, καὶ τέλος εὐχά-
 μενος, ἂν περισωθῇ, θύσειν αὐτῷ ἐκείνῳ. ἐκ γὰρ τούτων οὕτως 6
 αὐτὸν ἐτιθάσενσε καὶ ἱλεώσατο ὥστε μὴ μόνον περιγενέσθαι, ἀλλὰ
 καὶ ἐν τοῖς πάνυ φίλοις αὐτοῦ νομισθῆναι. καὶ ποτε τοῦ Γαίου
 συγγήγεσθαι τε τῇ σελήνῃ λέγοντος, καὶ ἐρωτήσαντος αὐτὸν εἰ ὁρίσῃ
 τὴν θεὸν συνοῦσαν αὐτῷ, κάτω τε ὡς καὶ τεθηπῶς ἔβλεπεν ὑπο-
 τρέμων, καὶ σμικρὸν τι φθεγξάμενος “ὕμιν” ἔφη “τοῖς θεοῖς, δέσ-
 ποτα, μόνοις ἀλλήλους ὁρᾶν ἔξεστιν.”

Βιτέλλιος μὲν οὖν ἐκεῖθεν ἀρξάμενος πάντας καὶ μετὰ τοῦτο
 τοὺς ἄλλους κολακείᾳ ὑπερεβάλετο, Γάιος δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῷ ἔθνει 28
 τέμενός τι ἑαυτῷ ἐν Μιλήτῳ τεμερίσαι ἐκέλευσεν· ταύτην γὰρ τὴν
 πόλιν ἐπελέξατο, λόγῳ μὲν εἰπὼν ὅτι τὴν μὲν Ἐφεσον ἢ Ἀρτεμισ
 τὴν δὲ Πέργαμον ὁ Ἀύγουστος τὴν δὲ Σμύρναν ὁ Τιβέριος προ-
 κατεῖληφας, τὸ δὲ ἀληθές ὅτι τὸν νεῶν ὃν οἱ Μιλήσιοι τῷ Ἀπόλ-
 λωνι καὶ μέγαν καὶ ὑπερκαλλῇ ἐποιοῦν ιδιώσασθαι ἐπεθύμησεν.
 τότε δὲ ἐπὶ πλέον ἐξήχθη, ὥστε καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ ναὸν ἑαν- 2
 τοῦ, τὸν μὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς ψηφισθέντα τὸν δὲ ἰδίᾳ ἐν τῷ πα-
 λατίῳ ποιήσασθαι. ἐτεκτήνατο μὲν γὰρ καὶ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ κα-
 τάλυσιν τινα, ἢ, ὡς ἔλεγε, τῷ Διὶ συνοικοῖν· ἀπαξιώσας δὲ δὴ τὰ 3
 δευτερεῖα ἐν τῇ συνοικίῃ αὐτοῦ φέρεσθαι, καὶ προσερχαλέσας οἱ
 ὅτι τὸ Καπιτώλιον προκατέλαβεν, οὕτω δὲ ἕτερόν τε νεῶν ἐν τῷ
 παλατίῳ σπονδῇ ὠκοδομήσατο, καὶ ἄγαλμα ἐς αὐτὸν ἡθέλησε τὸ
 τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου ἐς τὸ ἑαυτοῦ εἶδος μεταρρυθμίσαι. μὴ 4

4 5 τῷ τε — 5 1 ὑπώπτευν V, ubi ὑπωπτεύετο* 28 1 1 Γάιος
 — 2 3 ποιήσασθαι V: codices Γάιος δὲ ἐπὶ πλέον ἐξαχθεῖς καὶ ἐν αὐτῇ
 τῇ Ῥώμῃ ναὸν ἑαυτοῦ κατεσκεύαζε. 2 1 ναοὺς? 3 3 γε

δυνηθεὶς δέ (τό τε γὰρ πλοῖον τὸ πρὸς τὴν κομιδὴν αὐτοῦ ναυπη-
 γηθὲν κεραυνοῖς ἐφθάρη, καὶ γέλως, δούκις τινὲς ὡς καὶ τοῦ ἔδους
 5 ἐφαπόμενοι προσῆλθον, πολλὸς ἐξηκούετο) ἐκείνῳ μὲν ἐληπεῖλει, αὐ-
 τὸς δὲ ἕτερον ἐνέστησεν. τό τε δισκόρειον τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Ῥω-
 μαίῃ ὃν διατεμὼν διὰ μέσου τῶν ἀγαλμάτων ἔσοδον δι' αὐτοῦ ἐς
 τὸ παλάτιον ἐποίησατο, ὅπως καὶ πωλοῦν τοὺς Διοσκόρους, ὡς
 γε καὶ ἔλεγεν, ἔχῃ. διὰλίον τε αὐτὸν ὀνομάσας, τὴν τε Καισιωνίαν
 τὴν γυναῖκα καὶ τὸν Κλαύδιον ἄλλους τε τοὺς πλουσιωτάτους ἱε-
 ρεῖας προσέθετο, πεντήκοντα καὶ διακοσίας ἐπὶ τούτῳ παρ' ἐκάστου
 6 μυριάδας λαβόν. καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ ἱερᾷτο, καὶ τὸν ἵππον συνιερέα
 ἀπέφαινον· καὶ ὄρνιθες αὐτῷ ἀπαλοὶ τέ τινες καὶ πολυτίμητοι καθ'
 ἐκάστην ἡμέραν ἐδύοντο. ταῖς τε βροταῖς ἐκ μηχανῆς τινὸς ἀντε-
 βρόντα καὶ ταῖς ἀστραπαῖς ἀντήστραπεν· καὶ ὁπότε κεραυνὸς κα-
 ταπέσοι, λίθον ἀντηκόντιζεν, ἐπιλέγων ἐφ' ἐκάστῳ τὸ τοῦ Ὀμήρου
 7 "ἢ μ' ἀνάειψ' ἢ ἐγὼ σέ." ἐπειδὴ τε ἡ Καισιωνία θυγάτηρ μετὰ
 τριάκοντα ἡμέρας τῶν γάμων ἔτεκε, τοῦτό τε αὐτὸ δαιμονίως προσ-
 ἐποιεῖτο, σεμνυνόμενος ὅτι ἐν τοσαύταις ἡμέραις καὶ πατὴρ καὶ ἀνὴρ
 ἐγεγόνει, καὶ Δρουσίλλαν αὐτὴν ὀνομάσας ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀνή-
 γαγε καὶ ἐς τὰ τοῦ Διὸς γόνατα ὡς καὶ παῖδα αὐτοῦ οὖσαν ἀνέ-
 θηκε, καὶ τῇ Ἀθηνᾷ τιθηνεῖσθαι παρηγγύησεν.
 8 οὗτος οὖν ὁ θεὸς καὶ οὗτος ὁ Ζεὺς (καὶ γὰρ ἐκαλεῖτο τὰ τε-
 λευταῖα οὕτως, ὥστε καὶ ἐς γράμματα φέρεσθαι) ταῦτά τε ἅμα
 ἐπραττε καὶ χορήματα αἰσχίστα καὶ δεινότατα συνελέγετο. ἵνα γὰρ
 9 τις τὰ τε ὄνια καὶ τὰ καπηλεία τὰς τε ὄρνιθας καὶ τὰ δικαστήρια,
 τοὺς τε χειροτέχνους καὶ τὰ ἀνδράποδα τὰ μισθοφοροῦντα τὰ τε
 ἄλλα τὰ τοιαῦτα, ἐξ ὧν οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἠργυρίζετο, παραλείπη,
 10 ἀλλὰ τὰ γε οἰκήματα τὰ ἐν αὐτῷ τῷ παλατίῳ ἀποδειχθέντα,
 καὶ τὰς γυναῖκας τὰς τῶν πρώτων τοὺς τε παῖδας τοὺς τῶν
 σεμινοτάτων, οὓς ἐς αὐτὰ καθίζων ἔβριζεν, ἐκκαρπούμενος ἐπ'
 αὐτοῖς πάντα ἅπλως, τοὺς μὲν ἐθελοντὰς τοὺς δὲ καὶ ἄκοντας,
 ὅπως μὴ καὶ δυσχεραίνειν τι νομισθῶσι, πῶς ἂν τις σιωπήσειεν;
 11 οὐ μὴν ἀλλὰ τούτοις μὲν οὐ σφόδρα τὸ πλῆθος ἤχθετο, ἀλλὰ καὶ
 ἔχαιρον ὁμοῦ οἱ τῇ τε ἀσελγείᾳ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἐς τὸ χοροῖον
 καὶ τὸ ἀργύριον τὸ συλλεγόμενον ἀπ' αὐτῶν ἐμβάλλων ἐκάστοτε
 11 ἑαυτὸν ἐκαλινδεῖτο· ὡς μέντοι καὶ περὶ τῶν τελῶν πικρῶς τινὰ δια-
 νομοθετήσας ἐς λεύκωμα αὐτὰ βραχυτάτοις γράμμασιν ἐσέγραψε
 καὶ ἀφ' ὑψηλοῦ τινὸς ἀπεκρέμασεν, ὅπως ὡς ἥκιστα ἀναγινώσκοιτο,

7 1 ἐπειδὴ — 6 παρηγγύησεν V p. 673, unde etiam quae inferuntur,

8 1 οὗτος — 11 6 συνεβόησαν, aucta sunt et suppleta.

9 5 τι] οἱ?

10 2 οἱ] τι?

καὶ τούτου πολλοὶ τοῖς ἐπιτιμίαις, ἀγνοοῦντες τὸ κεκωλυμένον ἢ κεκελευσμένον, περιπίπτωσιν, ἕς τε τὸν ἱππόδρομον εὐθὺς σπουδῇ συνέδραμον καὶ δεινὰ συνεβόησαν.

ὥς οὖν πάντα τρόπον ἐξεμάλνετο, ἐπεβούλευσαν αὐτῷ Κάσσιος ²⁹
 τε Χαιρέας καὶ Κορνήλιος Σαβίνος, καίτοι χιλιαρχίας ἐν τῷ δορυ- ^{a.C. 41}
 φορικῷ ἔχοντες. συνώμοσαν μὲν γὰρ πλείονες καὶ συνήδεσαν τὸ
 πραττόμενον, ἐν οἷς ἦν ὁ τε Κάλλιστος καὶ ὁ ἔπαρχος· οἱ δὲ αὐτό-
 χερες αὐτοῦ γενόμενοι ἐκεῖνοι ἦσαν. ἄλλως τε γὰρ ἀρχαιότροπός ²
 τις ἀνὴρ ὁ Χαιρέας ἦν, καὶ τινα καὶ ἰδίαν τῆς ὀργῆς αἰτίαν ἔσχεν·
 γύνυν τε γὰρ αὐτὸν καίπερ ἐρρωμενέστατον ἀνδρῶν ὄντα ὁ Γάιος
 ἐπεκάλει, καὶ τὸ σύνθημα αὐτῷ, ὅποτε ἕς ἐκείνον καθήκοι, πόθον
 ἢ Ἀφροδίτην ἢ ἑτερόν τι τοιοῦτον ἐδίδου. Θεοπρόπιον δὲ τι τῷ ³
 Γάτῳ ὀλίγον ἔμπροσθεν ἐγεγόνει φυλάττεσθαι Κάσσιον· καὶ ὁ μὲν
 ἕς Γάιον Κάσσιον τὸν τότε τῆς Ἀσίας ἄρχοντα, ἐπειδὴ τὸ γένος
 ἀπὸ τοῦ Κασσίου ἐκείνου τοῦ τὸν Καίσαρα ἀποκτείναντος εἶχε,
 ὑποπτεύσας μετεπέμψατο αὐτὸν δεδεμένον, προέλεγε δ' ἄρα αὐτῷ
 τὸ δαιμόνιον τοῦτον τὸν Κάσσιον τὸν Χαιρέαν. Ἀπολλωνίους τέ τις ⁴
 Αἰγύπτιος οἴκοι τε τὸ συμβὰν αὐτῷ προεῖπε, καὶ πεμφθεὶς διὰ
 τοῦτ' ἕς τὴν Ῥώμην προσήχθη τε αὐτῷ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ
 τελευτήσῃν ἔμελλε, καὶ ἀναβληθεὶς ὥς καὶ μετ' ὀλίγον κολασθησά-
 μενος ἐσώθη. ἐπράχθη δὲ ὥδε. ἐσθρὴν τινα ἐν τῷ παλατίῳ ἦγε ⁵
 καὶ θέαν ἐπετέλει, κὰν τούτῳ καὶ αὐτὸς καὶ ἦσθι καὶ ἔπινε καὶ
 τοὺς ἄλλους εἰστίει, ὅτε δὴ καὶ Πομπώνιος Σεκουῆδος ὁ τότε ὑπα-
 τεύων ἐνεμορεῖτό τε ἅμα τῶν σιτίων, παρὰ τοῖς ποσὶν αὐτοῦ κα-
 θήμενος, καὶ ἐπικύπτων συνεχῶς αὐτοὺς κατεφίλει. ὥς δὲ καὶ αὐ- ⁶
 τὸς ὁ Γάιος καὶ ὀργήσασθαι καὶ τραγηθῆναι ὑποκρίνεσθαι ἠθέλη-
 σεν, οὐδέθ' οἱ περὶ τὸν Χαιρέαν ὑπέμειναν, ἀλλὰ τηρήσαντες αὐτὸν
 ἐκ τοῦ θεάτρον ἐξελθόντα ἵνα τοὺς παῖδας θεάσῃται, οὗς ἐκ τῆς
 Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰωνίας τῶν πάντων εὐγενῶν ἐπὶ τῷ τὸν ὕμνον τὸν
 ἕς αὐτὸν πεποιημένον ἦσαι μετεπέμψατο δῆθεν, ἀπέκτειναν ἐν στε-
 νωπῷ τινὶ ἀπολαβόντες. καὶ αὐτοῦ συμπεσόντος οὐδεὶς τῶν πα- ⁷
 ρόντων ἀπέσχετο, ἀλλὰ καὶ νεκρὸν αὐτὸν ὄντα ὁμῶς ἐτίρωσxon·
 καὶ τινες καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐγέσαντο. τὴν τε γυναῖκα καὶ
 τὴν θυγατέρα εὐθὺς ἔσφαζαν.

Γάιος μὲν δὴ ταῦτα ἐν ἔτεσι τρισὶ καὶ μηνὶ ἐννέα ἡμέραις τε ³⁰
 ὁκτὼ καὶ εἴκοσι πρᾶξας τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ὥς οὐκ ἦν θεὸς ἔμμεθεν.

ἐμνημόνεόν τε οἱ παρόντες τοῦ λεχθέντος ποτὲ ἐπ' αὐτοῦ πρὸς

29 a 1 ante ὡς Z p. 458: ὁ γὰρ Χαιρέας καὶ ὁ Σαβίνος ἐπὶ τοῖς γι-
 νομένοις αἰσχροῖς ἀλγοῦντες ὁμῶς ἐκατέρωθεν ἐπὶ πέντε ἡμέρας. et post
 2 ἠθέλησεν: καὶ διὰ τοῦτο ἑτέρας τρεῖς ἡμέρας προήγγειλε. 30 1 a Z p. 459:
 ὥς δὲ ὁ θάνατος αὐτοῦ διηγέληθ, πλὴν ὀλίγων τῶν συνησεληγκωίων αὐτῷ,

τὸν δῆμιον "εἴθε ἕνα ἀνχένα εἴχετε," ἐπιδεικνύοντες αὐτῷ ὅτι ἐκεῖ-
 2 νος μὲν ἀνχένα ἕνα, σφεῖς δὲ δὴ χεῖρας πολλὰς ἔχουσιν. ἐπεὶ δὲ τὸ
 δορυφορικὸν ἐταράττετο καὶ διαθέντες ἐπυνθάνοντο τίς Γάϊον
 ἔσφαξεν, Βαλέριος Ἀσιατικὸς ἀνὴρ ὑπατευκῶς θανμαστὸν δὴ τινα
 τρόπον αὐτοὺς ἡσύχασεν, ἀνελθὼν ἐς περιφανές τι χωρίον καὶ ἐκ-
 βοήσας "εἴθε ἐγὼ αὐτὸν ἀπεκτόνειν." καταπλαγέντες γὰρ ἐπαύ-
 σαντο τοῦ θορύβου.

III τοῦ δὲ Γαῖου, ὡς εἶπομεν, ἀπαλλάξαντος φρυλακὰς ἐκασταχόσε
 τῆς πόλεως οἱ ὑπατοὶ διαπέμψαντες τὴν τε βουλὴν ἐς τὸ Καπιτώ-
 λιον ἤθροισαν, καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα γινῶμαι ἐλέχθησαν· τοῖς
 μὲν γὰρ δημοκρατεῖσθαι τοῖς δὲ μοναρχεῖσθαι ἐδόκει, καὶ οἱ μὲν
 2 τὸν οἱ δὲ τὸν ἥρουντο. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἡμέραν τὴν λοιπὴν καὶ
 τὴν νύκτα πᾶσαν κατέτριψαν μηδὲν τελειώσαντες. καὶ τούτῳ στρα-
 τιῶται τινες ἐς τὸ παλάτιον, ὅπως τι συλήσωσιν, ἐσελθόντες ἔδρον
 τὸν Κλαύδιον ἐν γωνίᾳ που σκοτεινῇ κατακεκρυμμένον (συνῆν τε
 3 γὰρ τῷ Γαίῳ, καὶ τότε τὴν ταραχὴν φοβηθεὶς ὑπέπτηξεν), καὶ αὐ-
 τὸν τὸ μὲν πρῶτον ὡς καὶ ἄλλον τινὰ ὄντα ἢ ἔχοντά τι ἐξεῖλκυσαν,
 ἔπειτα δὲ γνωρίσαντες αὐτοκράτορα προσηγόρευσαν καὶ ἐς τὸ στρα-
 τόπεδον αὐτὸν ἤγαγον, καὶ τούτου μετὰ τῶν ἄλλων, οἷα τοῦ τε
 βασιλικοῦ γένους ὄντι καὶ ἐπιεικεῖ νομιζομένῳ, πᾶν τὸ κράτος αὐτῷ
 4 ἔδωκαν. οἱ δ' ὑπατοὶ τέως μὲν ἄλλους τε καὶ δημόχους πέμπον-
 τες ἀπηγόρεον αὐτῷ μηδὲν τοιοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τε τῷ δήμῳ
 καὶ τῇ βουλῇ καὶ τοῖς νόμοις γενέσθαι· ἐπεὶ δὲ αὐτοὺς οἱ συνόντες
 σφίσι στρατιῶται ἐγκατέλειπον, τότε δὴ καὶ αὐτοὶ ὁμολόγησαν, καὶ
 τὰ λοιπὰ ὅσα ἐς τὴν αὐταρχίαν ἤκοντα ἦν αὐτῷ ἐψηφίσαντο.

2 οὕτω μὲν Τιβέριος Κλαύδιος Νέρων Γερμανικὸς, ὁ τοῦ Δρού-
 σου τοῦ τῆς Αἰαίας παιδὸς υἱός, τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἔλαβε,
 μὴ πρὶν ἐν ἡγεμονίᾳ τινὶ τὸ παράπαν ἐξητασμένος, πλὴν ὅτι μόνον
 ὑπάτευσεν· ἦγε δὲ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας. οὗτος τὴν μὲν
 ψυχὴν οὐ φαῦλος ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ ἐν παιδείᾳ ἥσκητο, ὥστε
 καὶ συγγράφει τινά, τὸ δὲ δὴ σῶμα νοσώδης, ὥστε καὶ τῇ κε-
 2 φαλῇ καὶ ταῖς χερσὶν ὑποτρέμειν. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τῷ φω-
 ρήματι ἐσφάλλετο, καὶ οὐ πάντα ὅσα ἐς τὸ συνέδριον ἐσέφερον αὐ-
 τὸς ἀνεγίνωσκεν, ἀλλὰ τῷ ταμίᾳ, τὴν γε πρώτην καὶ παρῶν ὡς γε
 πλήθει, ἀναλέγεσθαι ἐδίδου. ὅσα δ' οὐδ' αὐτὸς ἀνεγίνωσκε, καθή-
 3 μενος ὡς τὸ πολὺ ἐπελέγετο. καὶ μέντοι καὶ δίφῳ καταστέγων

πάντες ἔχαιρον, μεμνημένοι καὶ τοῦ λ.

1 1 1 φύλακας*

3 1 Γαῖω

τοῦ θεάτρον ἐξερχομένῳ Z 4 1 Z post ἔδωκαν: εἰ γὰρ καὶ ἀνεδύετο
 καὶ ἀντέλεγεν, ἀλλ' ὅσον ἐξίστατο καὶ ἀντέκειτο, τοσοῦτον μᾶλλον ἀντιφι-
 λονεῖκον οἱ στρατιῶται μὴ παρ' ἐτέρων λαβεῖν αὐτοκράτορα ἀλλ' αὐτοὶ δοῦ-
 ναι πᾶσιν. διὸ καὶ ἄκων, ὡς ἐδόκει, ὑπέκυψεν. τέως ἄλλους μὲν καὶ*